

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ**

Кваліфікаційна робота бакалавра
на тему «Дотримання журналістських стандартів у матеріалах воєнної
тематики»

Виконав: студент 4 курсу, групи 6.0619-2ж
спеціальності 061 журналістика
освітньої програми «Журналістика»

Бондар І.В.

Керівник: доц., док. наук із соц. ком.

Чернявська Л. В.

Рецензент:

Запоріжжя 2023

ЗМІСТ

Реферат.....	3
Завдання.....	4
Вступ.....	6
Розділ 1. Воєнна журналістика у світлі професійних стандартів.....	8
1.1. Сутність понять «воєнна журналістика», «соціальна відповідальність воєної журналістики» та «професійні стандарти журналістики.....	8
1.2. Професійна етика та правовий статус журналіста: принципи та стандарти роботи.....	14
1.3. Порухення професійної етики як метод ведення інформаційної війни..	19
1.4. OSINT як один із найважливіших інструментів сучасного журналіста...	26
Розділ 2. Супровідна записка до творчого проєкту.....	30
2.1.Опис і обґрунтування творчого проєкту.....	30
2.2.Цільова аудиторія й особливості просування продукту.....	32
2.3.Формально-змістові характеристики проєкту.....	33
2.4.Особливості оформлення проєкту.....	35
2.5.Технічні і програмні засоби.....	35
2.6.Зв'язок із творчим доробком (портфоліо)	35
Висновки.....	37
Список використаної літератури.....	39
Додаток А. Ілюстративний матеріал.....	43
Додаток Б. Список матеріалів портфоліо.....	44
Додаток В. Наукові публікації, сертифікати.....	64
Декларація академічної доброчесності.....	65
Abstract.....	66

РЕФЕРАТ

Тема кваліфікаційної роботи бакалавра: Дотримання журналістських стандартів у матеріалах воєнної тематики.

Обсяг основного тексту: 31 сторінки.

Кількість використаних джерел – 31.

Мета роботи – створення циклу сюжетів на основі теоретичних знань та практичних навичок щодо специфіки висвітлення воєнної тематики.

Для досягнення мети дослідження ми виконали такі **завдання**:

1) проаналізувати поняття «воєнна журналістика», «соціальна відповідальність воєнної журналістики» та «професійні стандарти журналістики»; 2) виділити та розглянути етичні вимоги, принципи та обмеження при висвітленні журналістом воєнної тематики; 3) створити журналістські сюжети з врахуванням проблематики роботи.

Об'єкт дослідження – телевізійні матеріали та робота телевізійних редакцій, які активно висвітлюють воєнну тематику .

Предмет дослідження – норми та відхилення від стандартів у роботі журналістів.

Формально-змістові характеристики проєкту. Творчий проєкт є циклом інформаційних сюжетів для телевізійних новин. Цикл сюжетів складається з 5-ти матеріалів, які об'єднанні військовою тематикою та де продемонстровано різні підходи подання інформації. В таких матеріалах прослідковується різний інструментарій та типи монтажу.

Матеріали, подані в творчому проєкті, взаємопов'язані з журналістським доробком, який зроблений за 4 роки навчання на факультеті журналістики ЗНУ.

Ключові слова: телебачення, сюжет, війна, етика, норми, воєнна журналістика, соціальна відповідальність, професійні стандарти, інформаційна війна, сучасна журналістика.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет журналістики
Кафедра журналістики
Рівень вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 061 «Журналістика»
Освітньо-професійна програма – «Журналістика»
Спеціалізація – телевізійна журналістика

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри Чернявська Л. В.
« ____ » _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА СТУДЕНТЦІ

Бондар Ірині Віталіївни

1. Тема роботи – «Дотримання журналістських стандартів у матеріалах воєнної тематики» (Adherence to journalistic standards in war-related materials).
керівник роботи – Чернявська Людмила Віталіївна, д. соц. ком., професор,
затверджені наказом ЗНУ від «30» грудня 2022 року № 1903-с.
2. Строк подання студенткою роботи – 9 червня 2023 р.
3. Вихідні дані до роботи – наукові праці дослідників таких дослідників:
Ю. Бідзіля Д. Григоращ, М. Довженко, О. Захарченко, Є. Онацький,
І. Чернявська
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): 1) проаналізувати поняття «воєнна журналістика», «соціальна відповідальність воєнної журналістики» та «професійні стандарти журналістики»; 2) виділити та розглянути етичні вимоги, принципи та обмеження при висвітленні журналістом воєнної тематики; 3) створити журналістські сюжети з врахуванням проблематики роботи.
5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	Завдання Прийняв
Вступ	Чернявська Л. В., професор	28.12.2022	28.12.2022
1 розділ	Чернявська Л. В., професор	18.02.2023	18.02.2023
2 розділ	Чернявська Л. В., професор	08.04.2023	08.04.2023
Висновки	Чернявська Л. В., професор	13.05.2023	13.05.2023

1. Дата видачі завдання 14.12.2022 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Скласти графік виконання роботи, визначити мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження.	21.12.22	виконано
2	Написати попередній варіант вступу і змісту.	28.12.22	виконано
3	Підібрати наукову літературу, визначити емпіричні джерела.	25.01.23	виконано
4	Опрацювати літературу, написати теоретичну частину.	18.02.23	виконано
5	Провести наукове дослідження і проаналізувати власний творчий доробок.	01.04.23	виконано
6	Написати практичну частину.	08.04.23	виконано
7	Пройти попередній захист на кафедрі.	12.04.23	виконано
8	Виправити недоліки, сформулювати висновки, оформити додатки.	10.05.23	виконано
9	Здати роботу на нормоконтроль, пройти рецензування.	12.05.23	виконано

Студентка _____ І.В. Бондар

Керівник роботи _____ Л. В. Чернявська

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ М. В. Чабаненко

ВСТУП

Відображення воєнної тематики у ЗМІ належить до складних соціально-політичних питань, які активізували в останній рік підвищену увагу політиків, істориків, філософів, соціологів. Інтерес до цієї проблеми зумовлений тим, що масмедіа є одним із інструментів ініціювання або, навпаки, запобігання та врегулювання конфліктів. Щоправда, це регулювання має дуже суперечливий характер: матеріали ЗМІ можуть загострювати або згладжувати хід розвитку конфліктів, сприяти ескалації напруженості або брати участь у процесі умиротворення та соціального відновлення після завершення конфлікту. Іншими словами, формування медіареальності є наслідком взаємодії масмедіа і суспільства, а засоби масової інформації стали найважливішою зброєю в управлінні бойовими конфліктами.

Важливо розуміти, що соціальна відповідальність медіа в умовах війни значно зростає, адже журналісти здатні як розпалити конфлікт, так і сприяти його ліквідації. Таким чином, **актуальність роботи** обумовлена тим, що сьогодні масмедіа відіграють важливу роль у формуванні громадської думки. Від того, наскільки об'єктивними та точними будуть матеріали, залежить уявлення аудиторії про те, що відбувається в зоні збройного конфлікту, що формує ставлення до ситуації.

Метою роботи є створення циклу сюжетів на основі теоретичних знань та практичних навичок щодо специфіки висвітлення воєнної тематики.

Завдання роботи співвідносяться з метою дослідження та корелюються зі змістом проекту. Зокрема, для досягнення мети було поставлено такі завдання:

- 1) Проаналізувати поняття «воєнна журналістика», «соціальна відповідальність воєнної журналістики» та «професійні стандарти журналістики».

2) Виділити та розглянути етичні вимоги, принципи та обмеження при висвітленні журналістом воєнної тематики.

3) Створити журналістські сюжети з врахуванням проблематики роботи.

Об'єктом цього дослідження стали телевізійні матеріали та робота телевізійних редакцій, які активно висвітлюють воєнну тематику, **предметом дослідження** стали норми та відхилення від стандартів у роботі журналістів.

Теоретико-методологічну базу формують фундаментальні вітчизняні та зарубіжні дослідження журналістики, ЗМІ та телебачення. Вивченню цього питання приділяли увагу такі дослідники, як М. Нетреба, Д. Олендер, А. Олійник та інші. У 1954 році на II Всесвітньому Конгресі Міжнародної федерації журналістів було прийнято Декларацію принципів поведінки журналістів. Ці стандарти є визнані більшістю українських медійних організацій (Детектор медіа, Комісія журналістської етики, Інститут демократії ім. Пилипа Орлика) та базуються на засадах редакційних політик таких світових ЗМІ, як Reuters, BBC, Deutsche Welle.

Методологічною основою є такі методи дослідження як аналіз і синтез, спостереження, порівняльний та типологічний аналіз.

Практичне значення одержаних результатів роботи полягає в тому, що результати дослідження можна використовувати в освітніх установах у рамках освітніх коференцій.

РОЗДІЛ 1

ВОЄННА ЖУРНАЛІСТИКА У СВІТЛІ ПРОФЕСІЙНИХ СТАНДАРТІВ

1.1. Сутність понять «воєнна журналістика», «соціальна відповідальність воєної журналістики» та «професійні стандарти журналістики»

Робота у гарячих точках або в укритті, повна відсутність сну через гучні обстріли, які постійно лунають, безперервні повітряні тривоги створюють нову реальність для роботи журналістів. Початок широкомасштабної війни з росією поставив перед четвертою владою нові завдання.

Поява військової журналістики та перші спроби висвітлення бойових дій нерозривно пов'язані з цілеспрямованим формуванням образу лідера – царя, полководця. До ХХ століття військова журналістика переживала кілька періодів розвитку, що характеризувалися підйомом інтересу до опису військових дій та армії (у період ведення активних бойових дій), то спадом (у період затишшя) [1]. Зазначимо, що не всі військові кампанії XVII – XIX століть супроводжувалися сплеском інтересу до військової журналістики: як правило, ініціатива висвітлення воєнних дій виходила безпосередньо від вищої влади чи була нею санкціонована.

Професійний розвиток військової журналістики можна спостерігати з освячення військових дій дев'ятнадцятого сторіччя. В той час освяченням подій займалися офіцери та цивільні особи, які були зацікавлені у тому, щоб освятити конфлікти сучасності [1].

Особливої значущості постать військового журналіста набула в період Великої Вітчизняної війни.

У цю важку пору військові репортери у своїх репортажах виявляли незалежність і свободу самовираження, прагнучи підтримати дух воїнів у боротьбі з нацизмом. Незважаючи на дуже важкий для країни час, варто зазначити, що в період війни у журналістської спільноти були чи не найширші можливості для самовираження, ніж у наступні роки, коли з'явилися цілі комітети, які займалися контролем за діяльністю військових журналістів. Після закінчення війни військовий друк був схильний до жорсткої бюрократії.

Фахівці демонстрували неоднозначні підходи до проблематики роботи фронтових репортерів, приділяючи основну увагу як питанням організації отримання та інтерпретації інформації про бойові дії, так і окремим нюансам функціонування журналістики на війнах різної етіології, різних масштабів та швидкоплинності.

В історії воєн і геноцидів відомо багато прикладів, коли саме медіа відігравали важливу роль у розгортанні історичних подій, визначенні їхніх особливостей і ступеню важкості наслідків. До прикладу, Голодомор в Україні 1933 року супроводжувався інформаційною блокадою і фальшуванням реальності для зовнішнього світу, який не міг уявити, що країна, яка продає зерно на зовнішні ринки, виморює голодом частину свого населення. Інший більш сучасний всесвітньо відомий приклад – це геноцид в Руанді 1994 року, щодо якого підтверджено деструктивну роль радіопропаганди, взаємодія в умовах війни коли у місцевості, де не приймалися в силу ландшафту радіосигнали і люди не слухали радіопередачі злочинів геноциду було здійснено значуще меншу кількість[3].

Міжнародний трибунал Руанди визначив, що в радіопередачах компанії Radio Television Libre des Mille Collines (RTLM) дійсно містилися етнічні стереотипи у спосіб, який пропагував презирство та ненависть до населення тутсі, заклики до слухачів шукати і зі зброєю в руках виступати проти ворога [3].

Роль медіа і відповідальність журналіста щодо розпалювання конфліктів неодноразово ставала предметом аналізу і в балканських подіях розпаду колишньої Югославії, коли на розвиток подій мала вплив навіть одна окрема журналістська фотографія [3].

Сучасна війна росії проти України має принципового гібридний характер, який включає значущу інформаційну складову, численні інформаційно-психологічні спецоперації, спрямовані на населення нашої країни і на підготовку громадян росії до вторгнення в іншу суверенну країну шляхом створення образу уявного ворога, обґрунтування необхідності превентивного удару тощо. Саме тому медіапсихологія в сучасний період має бути усвідомлена як пріоритетна наукова галузь, призвана на доказовому рівні давати відповіді на нагальні практичні запити щодо комунікації в медіапросторі з власними громадянами і населенням країни-терориста росії.

Ціннісні переваги з неминучістю ведуть до певної диференціації суспільства за цією ознакою – до освіти у його структурі великих і малих соціальних груп різної ціннісної спрямованості, тобто, ідентифікують себе з різними ціннісними системами. На роль такої диференціації свого часу звертав увагу американський соціолог Р. Мертон [4]. При цьому він, торкаючись взаємодії людей з різними ціннісними системами, виділив п'ять типів пристосування до них, які визначають зміну стану ціннісних відносин у суспільстві. Це означає можливість еволюційної чи революційної зміни соціальної структури, що аж ніяк не безболісно для життя суспільства. Саме ця обставина робить ціннісні відносини предметом постійної уваги мас-медіа та додає підстав до того, щоб розглядати «медіареальність як особливий вимір соціуму» [5], який необхідно враховувати в момент загострення міжнародної обстановки.

Звичайно, ціннісноорієнтовані тексти звернені до емоційних елементів свідомості людини. Проте опорою їм завжди є аргументи, які приносять знання і які ведуть придушення особистості, не руйнують її. Представляючи собою єдину систему виробництва та розповсюдження масової інформації,

медіа на сучасному етапі розвитку мають таке потужне техніко-технологічне забезпечення, що вони здатні стати інтегратором дуже важливого в житті суспільства процесу – гармонізації ціннісних відносин [6].

Проте участь медіа у вирішенні суспільних протиріч відзначено й іншою тенденцією: в руках акторів політичних процесів медіа часом можуть перетворюватися на руйнівний інструмент [4;5;7]. Майже всі міжнародні конфлікти, що існують сьогодні, свідчать про те, що засоби масової інформації використовуються воюючими сторонами не тільки для дезінформації та дезорієнтації противника, але й для дискредитації загальноновизнаних цінностей, посилення дез-інтеграції суспільства.

Тим не менш, доводиться визнати, що політичний фактор і в цих випадках виявляється в міжнародних конфліктах тяжким. Питання, як нейтралізувати цю тенденцію, рішення немає: політика війни є політика війни. Ймовірно, вихід лише один: людство має прагнути виключити війну як спосіб вирішення протиріч.

У цій новій реальності найважливішою є така інформація (та її інтерпретація), яка викликає певні емоції аудиторії медіа (особливо новинних), перетворює індивідуальні рефлексії на масові, є інструментом пропаганди, формування громадської думки [8]. Тому актуальним завданням вітчизняних науковців є організація моніторингу якості новинних продуктів в Україні з метою визначення ролі і значення емоційного контенту як інструменту пропаганди в інформаційному продукті новинних інтернет-медіа України.

Крім змістової інформації, яка передає те чи інше повідомлення, текст може містити деяку додаткову інформацію. Наприклад, ставлення автора висловлювання до інформації, що їм передається. Такий вид інформації називається «емоційною інформацією». Емоція – це рефлекторна психологічна реакція людини, в основі якої лежить особистісне суб'єктивне ставлення до ситуації [9].

З огляду на той факт, що інколи журналісти проти встановлення над собою офіційного контрольного органу, є важливим те, що саморегуляційні механізми підвищують відповідальність ЗМІ перед публікою.

Однак останні роки відповідальність журналіста розповсюджується не лише на статті, які він пише, а й на дописи, які він залишає в соцмережах. Навіть більше, на репости, уподобання, коментарі. Тобто все, що журналіст залишає в соцмережах, розглядається через призму його професії та видання, яке він представляє[10].

Соціальна відповідальність – це усвідомлення того, що успішність діяльності організації безпосередньо залежить від суспільства та зовнішнього середовища, що взаємодіє з даним видом діяльності.

Журналістам надано особливий привілей добувати, постачати та використовувати інформацію для її масового розповсюдження. Вони мають переваги перед блогерами у доступі до різних джерел інформації. Це дозволяє їм докопуватися до правди, використовувати доказову фактуру, демонструючи її суспільству.

Адже соціальна відповідальність журналіста - це, перш за все, відповідальність громадянина. У книзі «100 етичних принципів журналістики у світі» третій принцип говорить: «Інформація журналістики - це суспільний продукт, а не фізичний продукт. Соціальна відповідальність журналістів вимагає, щоб журналісти у всіх випадках дотримувалися почуття особистої етики» [11].

Соціальна відповідальність журналістів проявляється також у тому факті, що ЗМІ приділяють пріоритетну увагу таким важливим проблемам суспільства, як лиха та нещасні випадки. При цьому журналісти мають бути делікатними, щоб не зашкодити справі спасіння. Тут діють правові та етичні обмеження. Журналісти не повинні пропагувати жорстокість, насильство, розпусту, бути особливо обережними при висвітленні релігійних розбіжностей, враховувати звичаї та етичні нормам суспільства.

Отже, своєю успішністю телевізійні канали багато в чому зобов'язані соціальної відповідальності їхньої редакційної політики, яка є основоположною в їхній діяльності. Бренд-медіа, які реалізують ці принципи у повсякденній роботі, пропонують своїй аудиторії та споживачеві в одній особі, суспільству загалом якісну інформацію, якій можна довіряти.

Журналістика сучасних збройних конфліктів є одним із найважливіших напрямів журналістики. Маючи завдання інформування громадськості про різні сторони та аспекти бойових дій і включаючи публікації інформаційного, аналітичного та публіцистичного характеру, вона часто по-різному підходить до розуміння самого терміна «озброєний конфлікт».

Журналісти, зважаючи на свої професійні підходи до роботи з інформаційними потоками, розглядають проблематику збройних конфліктів дещо інакше, ніж представники інших наук та сфер діяльності. Для них при формуванні поглядів на батальні події, що відбуваються, емоційна складова часто важливіша за цифри, статистичні показники, необхідні для оцінки ефективності ведення бойових дій та планів стратегічного командування [2;11].

Війна у поданні соціально відповідальної журналістики це насамперед люди, які проливають свою кров у складі діючих армій, що страждає від жахів війни громадянське населення. При конструюванні образів героїв та антигероїв журналістика збройних конфліктів набагато частіше виходить з гуманістичних уявлень, ніж з формального визначення переможців і тих, хто програв, схильна аналізувати морально-психологічні аспекти того, що відбувається, демонструвати власну позицію в оцінках, яка часто відрізняється від пропагандистських концептів, що просуваються державами, ініціаторами та учасниками конфліктів. Журналістика збройних конфліктів на відміну від текстів, генерованих штатними пропагандистськими структурами, особистісна і позбавлена протиріч, що й додає їй особливе суспільне звучання.

Професіоналізм та етика нероздільні у журналістській діяльності. На кожному її етапі кореспондент повинен думати про соціальну — вона ж громадянська - відповідальність. Ось чому перш ніж розповсюджувати інформацію журналіст повинен багато разів її перевірити і перевіряти ще раз, особливо якщо вона почерпнута із соціальних мереж.

Він не повинен виключати соціальні мережі з джерел інформації, але повинен працювати з нею особливо обережно, щоб не зменшити довіру до свого ЗМІ, щоби не постраждала репутація і ЗМІ, і самого журналіста.

Отже, сучасні інформаційні реалії сприяють оперативному поширенню інформації та гарячі точки в даному контексті є винятком. Однак тут виникають нові проблеми. Актуальність та важливість політичної журналістики у воєнний період кількакратно посилюється, бо вона констатує, що нація прийняла нові важкі реалії, зорієнтувалась і сконсолідувалась на вирішенні нагальних викликів та завдань.

Військова журналістика цілком логічно сприймається як сегмент української журналістики, і має певну специфіку.

1.2. Професійна етика та правовий статус журналіста: принципи та стандарти роботи

Згідно з результатами опитування Комісією з журналістської етики, у 58% опитаних журналістів повністю або частково виникають складнощі у висвітленні війни. Опитування проводилося з 21 по 31 березня 2022 року[12].

Нині кожна демократична держава прагне закріпити всі сторони життя збалансованої правової базою. Сфера діяльності засобів масової інформації заслуговує на пильну увагу в цьому питанні, адже функції, покладені на журналістику, вимагають особливої свідомості та відповідальності.

У Загальній декларації прав людини, затвердженої та проголошеної Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 р., закріплено, що кожна людина має право на свободу та на особисту недоторканність (ст. 3), право на

захист від довільного втручання в особисте життя, від посягань на недоторканність житла, честі та репутації, на таємницю кореспонденції (ст. 12), право на свободу думки (ст. 18), право на свободу переконань та на вільне вираження їх [13]. Це право включає свободу безперешкодно дотримуватися своїх переконань та свободу шукати, отримувати та поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами та незалежно від державних кордонів (ст. 19) [13]. Загальна Декларація прав людини 1948 року є резолюцією Генеральної Асамблеї ООН та має рекомендаційний характер, на відміну від Міжнародного пакту про громадянські та політичні права 1966 року.

Отже, щодо права людини на свободу інформації необхідно орієнтуватися на положення ст. 19 та 20 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права людини [14].

Ще одним міжнародним документом, у якому найточніше, відображена суть цього питання, є «Декларація про засоби масової інформації та права людини», прийнята Радою Європи у 1970 році. Пункт «В» декларації говорить про заходи щодо забезпечення відповідальності друку та інших засобів масової інформації. Зокрема, там пропонується контролювати професійну підготовку журналістів редакторами, створити кодекс професійної етики журналіста, який регламентуватиме «хворі» теми журналістики, а також організувати поради з друку, які були б уповноважені розслідувати та припиняти випадки непрофесійної поведінки журналістів. Як стандарт професійної поведінки журналістів у галузі придбання, передачі, розповсюдження та коментування інформації та опису подій проголошується Декларація принципів поведінки журналіста Міжнародної Федерації Журналістів. Під егідою ЮНЕСКО представники ЗМІ у 1980-ті роки виробили Міжнародні засади професійної етики у журналістиці.

Журналісти, професійний обов'язок яких – перебувати там, де відбувається збройне зіткнення, і брати безпосередню участь у висвітленні цих подій нормами міжнародного гуманітарного права розглядаються як

цивільне населення та особи, які опинилися на території збройного конфлікту. Норми МДП говорять про те, що цивільні особи можуть втратити право на захист, що надається МПП, якщо вони вступають у збройні формування, якщо вони беруть до рук зброю і навіть якщо вони знаходяться поряд із різними військовими об'єктами, оскільки в цьому випадку ніхто не зможе гарантувати їм життя, оскільки військові об'єкти будуть наражатись насамперед.

Слід зазначити, що діяльність із захисту журналістів здійснюють такі міжнародні організації: Міжнародний комітет Червоного Хреста, Комітет ООН із захисту журналістів, Міжнародний союз журналістів, міжнародна організація «Репортери без кордонів» та інші. [15]

Права журналістів за умов збройних конфліктів захищені такими міжнародно-правовими актами, як Женевська конвенція III про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 року, Женевська конвенція IV про захист громадянського населення під час війни від 12 серпня 1949 року, Додатковий протокол до Женевських конвенцій щодо захисту жертв міжнародних збройних конфліктів від 8 червня 1977.

Практика журналістів на різних етапах історії міжнародних військових конфліктів дає досить багатий матеріал для осмислення, у тому числі і з точки зору організації їхнього інформаційного супроводу. Так, під час міжнародних конфліктів у Перській затоці на початку 2000 року військові сили США та Великобританії, поряд із централізованим висвітленням боїв на основі військових даних, без допуску журналістів до фронтових умов, ввели у практику новий варіант висвітлення бойових дій. З-поміж відомих журналістів відбиралися як кореспонденти ті, хто прикріплювався до армійських частин і отримував право одержувати інформацію безпосередньо на полях битв [47]. У Великій Британії робота прикріплених журналістів мала йти відповідно до правил освітлення військових операцій, зафіксованих

у так званій «Зеленій книзі», яка була робочою домовленістю зі ЗМІ на період надзвичайного стану, загострення напруженості, конфлікту та війни.

У Сполучених Штатах Америки також існувала подібна форма прикріплення журналістів до військових підрозділів. Але тут не обійшлося без скандалу. Його викликало прикріплення до армійських частин журналістів музичного каналу MTV, тоді як деяким регіональним впливовим газетам у прикріпленні було відмовлено. Такий підхід пояснювався тим, що для молодіжної аудиторії, ціннісні орієнтації якої сформовані популярністю музичної культури, гостро була потрібна інформація про цю війну: молодь – основний ресурс для формування армії та зміцнення тилкових служб. Рішення Пентагону було підказано досвідом інформаційних кампаній минулих військових зіткнень. Під час війни у В'єтнамі американські студентські марші показали, що молоде покоління не підтримує політику держави, яка здійснює агресію. Стало очевидним, що з молоддю, як найпасіонарнішою частиною електорату, слід працювати, використовуючи орієнтацію на її цінності, що відобразились у поп-культурі.

Етичні кодекси, спираються на «стандарти BBC», адже це видання вважається прикладом неупередженості, об'єктивності та професіоналізму. Про які ж стандарти йде мова? Інститут масової інформації (ІМІ) називає 6 стандартів, яких повинен дотримуватися український журналіст згідно з Етичним кодексом:

1. Баланс думок і точок зору. Відповідно до п. 10 Етичного кодексу українського журналіста, точки зору опонентів, в тому числі тих, хто став об'єктом журналістської критики, мають бути представлені збалансовано. Так само мають бути подані оцінки незалежних експертів.

2. Оперативність. Пункт 1 Кодексу професійної етики українського журналіста визначає, що головний обов'язок журналіста – сприяти забезпеченню права громадян на одержання оперативної інформації.

3. Достовірність (посилання на джерела). Пункт 6 Етичного кодексу українського журналіста визначає, найпершим обов'язком журналіста є

повага до права громадськості на повну та об'єктивну інформацію про факти та події. Будь-яка тема потребує максимально повного набору фактів і думок. Тому завдання журналіста все це знайти в компетентних джерелах. Міжнародна декларація принципів поведінки журналістів закріплює, що журналіст зобов'язаний подавати інформацію, посилаючись на факти, походження яких він/вона знає.

4. Відокремлення фактів від коментарів. Пункт 9 Етичний кодекс українського журналіста встановлює, що факти, судження та припущення мають бути чітко відокремлені одне від одного.

5. Точність подачі інформації. Пункт 1 Кодексу професійної етики українського журналіста встановлює, що журналіст поширює і коментує лише ту інформацію, у правдивості якої переконаний. Він уникає неповноти або неточностей чи викривлень інформації, які могли б завдати моральної шкоди честі та гідності людини, неприпустимі з його боку недостовірні повідомлення. Міжнародна декларація принципів поведінки журналістів закріплює, що повага до істини та права громадськості на правду – перший обов'язок журналіста.

6. Повнота представлення фактів та інформації з проблеми. Згідно з п. 6 Етичного кодексу українського журналіста, найпершим обов'язком журналіста є повага до права громадськості на повну та об'єктивну інформацію про факти та події. Будь-яка тема потребує максимально повного набору фактів і думок. Тому завдання журналіста все це знайти в компетентних джерелах

Так, останнім часом у національному інформаційному просторі загострилася проблематика стандартів журналістики. Притому в найрізноманітніших контекстах.

Пожвавлення дискусії щодо питань норми особливо помітне в практичному сегменті самих ЗМІ, у ланцюжку тісних зв'язків так званої тріади існування самої журналістики: редактор-журналіст-читач (глядач, слухач) . З іншого боку, українська журналістська когностика, як і

журналістська освіта, традиційно відстає на практиці в цьому актуальному питанні, про що свідчать такі факти:

- відсутність тлумачень цього терміна майже в усіх словниках журналістики, які колись існували. з'явилися в Україні [16] – те саме стосується і української Вікіпедії – відсутність відповідних розділів чи тем у підручниках, посібниках для студентів українських вищих навчальних закладів, а також монографіях та наукових збірників;

- відсутність відповідних профільних курсів щодо журналістських стандартів, їх складових, основних принципів і правил їх дотримання в освітніх програмах для студентів факультетів чи відділень журналістики; а також навчальні курси для журналістів-практиків.

Дослідникам буде незнайомий великий вибір текстів на цю тему на різноманітних освітніх мережевих платформах, призначених для самоосвіти викладачів і студентів. Ці матеріали (здебільшого абстрактного характеру, позбавлені підписів і посилань) більше нагадують мозаїку розрізнених сентенцій, часто суперечливих і навіть примітивних, які не прояснюють проблему, а затемнюють її, ускладнюючи ясний і простий шлях засвоєння. Проте позитивним є той факт, що за останні роки в Україні з'явилася низка громадських інституцій, які системно здійснюють моніторинг діяльності ЗМІ щодо дотримання журналістських стандартів.

Без зайвого теоретичного підґрунтя вони взялися за виявлення та прискіпливий аналіз того, що вважається порушенням ключових професійних принципів чи принципів у цьому питанні. Серед них Інститут масової інформації, Інститут демократії імені Пилипа Орлика, Комісія журналістської етики, Міжнародна благодійна організація «Український центр реформ у освіті». До нього приєдналися українські інтернет-видання «Детектор медіа», «Інтерньюз-Україна».

1.3. Порушення професійної етики як метод ведення інформаційної війни

У наукових дослідженнях О. Вознесенська детально пояснює сутність психологічного здоров'я людини та вплив на нього медіа. Часові перспективи взаємодії особистості з медіа досліджує А. Абаніна. Для того, щоб дослідити особливості медіа-активності особистості, як вона змінюється та що є чинником цього, багато питань залишається відкритими. [17].

Особливо актуальною в сучасних комунікативних процесах стала теорія, висунута Герхардом Малецьке, заснована на ідеї соціальної комунікації, яка визначається низкою суттєвих для сприйняття характеристик. Гідною теорією є вибудований ланцюжок соціально-психологічних факторів, що впливають на комунікативний процес, що в контексті екологічної проблематики ЗМІ дозволяє ширше підійти до розуміння важелів інструментів впливу ЗМІ на сприйняття читаючої аудиторії. Подальший огляд провідних комунікативних теорій у вітчизняній та зарубіжній науці дозволив знайти низку положень, співзвучних сучасним реаліям функціонування ЗМІ[18] .

Теорія когнітивного дисонансу впливу ЗМІ на аудиторію та сприйняття медійної інформації, запропонована Леоном Фестінгером, в основі якої ми виділили ідею про те, що ЗМІ пишуть «вибіркову» інформацію, яка привертає увагу читача, але викликає дисонанс від наявних знань (за екологічною обстановкою регіону, загалом сприятливою) та нав'язуваної інформації із сильним тиском негативних фактів. Комплексна модель застосування інформаційного впливу з боку ЗМІ породжує дисонанс, при цьому тиск може посилюватись під впливом зображень, заголовків, що формують когнітивне поле [17]. У вітчизняній науковій літературі ідеї масових комунікацій відбилися вже в пізніші періоди часу і були представлені як доповнення до праць зарубіжних учених.

Байрон Скотт, професор Університету Міссурі, впевнений, що значення відеоконтенту в нових медіа зростає. Це відбувається з кількох причин. Люди звикли до телевізора — їм простіше «дивитися» новину, аніж читати, візуальна інформація простіше засвоюється. Нові технології дозволяють, наприклад, дивитися подкасти з відео-сюжетами. Дослідження показали, що ресурси з відео набагато популярніші, ніж ті, що містять лише текст. Аудіовізуальний контент в Інтернеті – це інше медійне середовище зі своїм специфічним пристроєм. Три головні принципи цього середовища: люди самі обирають, що дивитися, де дивитися і коли це робити [18].

Відповідно до моделі Лассуелла та інших моделей 1920-х-1950-х рр. (наприклад, модель Шеннона та Уевера, 1949), повідомлення завжди ефективно, воно змінює установки, знання та подання реципієнта. Пізніше було показано, що вплив ЗМІ опосередковується міжособистісним спілкуванням [19], а також умовами, в яких проходить процес, комунікації та цілями комунікатора. Ці дослідження призвели до виникнення теорій нового типу: селективного впливу [14;15;16;17].

Їх поєднує положення про те, що вибір глядачів опосередкований їх потребами: що більш значуще повідомлення для конкретного глядача, тим більше впливає воно має. Можна, можливо виділити два види теорій селективного впливу ЗМІ: теорії усвідомленого вибору та теорії неусвідомленого вибору. Наприклад, теорія користі та задоволення [20-21]ґрунтується на припущенні про те, що глядачі усвідомлюють свій вибір і ті потреби, які лежать його. Теорія управління настроєм за допомогою СМЯ, створена Дж. Брайантаном та Д. Зіллманом, базується на неусвідомленому вибір передачі глядачем. У їхніх дослідженнях випробувані, тривале час займалися монотонною роботою воліли передачі, які могли б їх підбадьорити, а випробувані, яким штучно створювалося стан стресу, навпаки, Революційний погляд на вплив ЗМІ було запропоновано М. Маклюен. У книзі «Розуміючи медіа» він описує, як нові технології ЗМІ змінювали суспільні відносини та стиль мислення людей. На думку

Маклюена, засіб є повідомлення, тобто вплив ЗМІ пов'язані з властивостями каналу передачі. Одне і теж повідомлення, передане за допомогою друку та за допомогою телевізійної комунікації, буде виробляти різний ефект [22]. Це залежить у тому числі від того, до якого типу відноситься засіб комунікації: до холодних – включаючих, або гарячих – вимикаючих.

«Гарячі засоби комунікації заповнені інформацією повністю та вимагають мінімальної участі аудиторії, розширюючи якість одне почуття до ступеня «високої визначеності» [22], до гарячих засобів відносяться кіно, радіо та телебачення. Холодні засоби, наприклад, усне мовлення або телефон, мають на увазі активне включення реципієнта. Таким чином, одним з факторів, які можуть впливати на аудиторію, є модальність засобу масової інформації.

На відміну від теорії Маклюена, теорія культивування думок Дж. Гербнера [24] припускає, що саме зміст телевізійних повідомлень "культивує" (формує) думки людей.

Гербнер та його колеги займалися дослідженнями соціальних наслідків демонстрації насильницьких сцен у телевізійній комунікації. Було показано, що люди, які часто бачать сцени насильства чи інші ситуації підвищеної небезпеки на телеекрані, схильні чекати на їх повторення в реальному житті, навіть якщо на їхній пам'яті нічого подібного не відбувалося.

Було помічено, що ЗМІ впливають не тільки на думки, але також на емоційну сферу психіки людини [25]. У книзі Д. Брайанта та С. Томпсон описується наочний приклад впливу ЗМІ на емоції та поведінку глядачів.

Впливаючи на емоції та думки аудиторії, ЗМІ можуть впливати і на поведінку. Людина здатна переймати нові форми поведінки у героїв фільмів або сюжетів новин, наприклад, «жертви» або «агресора» в ситуації небезпеки [26]. Цей ефект може використовуватися для формування в індивіда певних патернів поведінки.

Крім змісту та модальності каналу ЗМІ вплив можуть надавати і структурні особливості подачі матеріалу, що залучають мимовільну увагу: темп, яскравість, розмір знімального плану та ін.

ЗМІ впливають не тільки на рівні індивідуальної свідомості, але також відіграють важливу роль у суспільних процесах на державному та світовому рівні. Як соціальний інститут ЗМІ виконують функції соціального, політичного та культурного впливу на населення, будучи засобом державного управління громадською думкою та настроями у суспільстві. Хоча елемент ідеологічного навантаження може бути виражено невиразно, одержувана інформація за допомогою візуальних та вербальних елементів непомітно для людини призводить до потрібних результатів.

В умовах війни інформаційно-психологічна операція (ІПСО) набуває актуального значення. ІПСО є різновидом інформаційних операцій, проведення яких передбачає використання на практиці складної сукупності форм, методів і прийомів психологічного впливу. Вони складаються з політичних, військових, економічних, дипломатичних і власне інформаційно-психологічних заходів, спрямованих на конкретні групи людей з метою впровадження в їх середовище чужих ідеологічних і соціальних установок, формування помилкових стереотипів поведінки, трансформації в потрібному напрямку їх настроїв, почуттів [27].

Так, можна, напевно, погодитися з тим, що «протягом багатьох десятиків років у медіа спостерігаються дві глобальні, іноді протидіючі тенденції: «аудиторія – об'єкт маніпуляції» та «аудиторія – співучасник та партнер інформаційного процесу». Історично найбільш продуктивною, перспективною бачиться друга. Своєчасність теоретичного усвідомлення цього процесу є необхідною умовою цивілізованого розвитку як традиційних, так і нових медіа» [39]. Тим часом, перша тенденція, на жаль, продовжує домінувати і, як ми вважаємо, в найближчому майбутньому тільки посилиться.

Причини медійних маніпуляцій досить різноманітні та не піддаються

однозначним трактуванням, однак, на думку Г.В. Грачова та І.К. Мельник, їх можна об'єднати у три основні групи:

- причини, зумовлені упередженістю та суб'єктивізмом людей, які працюють у сфері мас-медіа, спричинені їх індивідуально-психологічними, особистісними особливостями, політичними уподобаннями, симпатіями тощо;

- причини, визначені політичними, соціально-економічними та організаційними умовами медійної сфери (наприклад, економічна та адміністративна залежність від конкретних соціальних суб'єктів);

- причини, що залежать від самого процесу функціонування засобів масової комунікації: щоб привернути увагу та завоювати масову аудиторію, медіа при створення та ротації тих чи інших повідомлень керуються певними загальними технологіями» [28].

Провівши у 2017 та 2018 роках широке дослідження соціальних мереж у різних країнах світу, С. Бредшоу та П.М.Хоуард звертають увагу на нові тенденції організованого медійного маніпулювання, а також зростаючі можливості, стратегії та ресурси, що підтримують це явище:

- Суттєве зростання організації кампаній з маніпулювання соціальними мережами у 48 країнах у 2018 році порівняно з 28 країнами у 2017 році, оскільки в кожній країні існує як мінімум одна політична партія чи державна установа, що використовують соціальні мережі для маніпулювання громадською думкою; при цьому більша частина цього зростання відбувається там, де політичні партії поширюють дезінформацію під час виборів, чи там, де урядові установи відчують загрозу, пов'язану з небажаними новинами та іноземним втручанням, і у відповідь на це розробляють свої пропагандистські кампанії;

- у 20% із цих 48 країн виявилися свідчення дезінформаційних кампаній, які проводяться через WhatsApp, Telegram;

- маніпуляційна пропаганда використовує автоматизацію акаунтів у соціальних мережах та онлайн-коментарях, але все більше задіює платну

рекламу та пошукову оптимізацію на масиві інтернет-платформ, що розширюється;

- маніпулювання у соціальних мережах – великий бізнес: з 2010 року політичні партії та уряди витратили понад півмільярда доларів на дослідження, розробку та впровадження психологічних операцій та маніпуляцій суспільним думкою у соціальних мережах. У деяких країнах це включає зусилля по боротьбі з екстремізмом, але в більшості країн це пов'язано з поширенням небажаних новин та дезінформації під час виборів, військових криз та складних гуманітарних катастроф [12].

Зрозуміло, всі ці тенденції не сприяють зміцненню суспільної довіри до різних установ, а аудиторія все частіше стикається з невизначеністю в щодо достовірності наявної медійної інформації. Наприклад, опитування [39] показало, що дві третини респондентів регулярно одержують новини через Facebook, а одна третина респондентів стикається з фальшивими новинами, які вони спочатку сприймали як правдиві.

В. Горбулін зазначає, що завданням інформаційно-психологічних впливів є маніпулювання масовою свідомістю з метою:

- 1) внесення в суспільну свідомість і свідомість окремих людей визначених ідей і поглядів;
- 2) дезорієнтації та дезінформація населення;
- 3) ослаблення усталених переконань людей, що складають основу суспільства; 4) залякуванням [5, с. 15].

В. Петрик, в свою чергу, визначає наступні цілі інформаційно-психологічних операцій:

- 1) прийняття управлінських рішень, на які розраховує агресор;
- 2) отримання компрометуючих матеріалів;
- 3) дестабілізація економіки та політичної ситуації [29].

В умовах війни в Україні на особистість українця деструктивно впливають неконтрольовані потоки інформації, що може викликати внутрішній дисбаланс людини, обмежувати її можливості у саморегуляції,

ускладнювати адаптацію до вимог військового часу, формування перспектив на майбутнє, бути причиною розвитку негативних психоемоційних станів, проявів посттравматичного стресового розладу (ПТСР).

Популяризація метанаукових методів (таких як, наприклад, методи діалектичної логіки) дозволяє надати цільовій аудиторії не саму інформацію, яка спростовує певні «фейки», а більш загальні методологічні основи та принципи, що дозволяють пересічним громадянам самостійно аналізувати відомості, що транслюються в ЗМІ, на предмет їх достовірності. Такі принципи виявляються застосовними над одній ситуації (наприклад, протидії фальсифікації історії Великої вітчизняної війни), а межах всіх процесів масової комунікації незалежно від джерела недостовірної інформації та способу її донесення до аудиторії. Велике значення зазначений ефект має у контексті неоднорідності наукового знання та наявності маси дискусій у науковому співтоваристві з найрізноманітніших питань, які завжди закінчуються виробленням однакових точок зору. При цьому наявність подібних дискусій у науці (іманентно їй властивих) в умовах невігластва суспільства істотно підвищує ризики маніпулювання з боку політичних або економічних еліт, які, використовуючи вигідні для їх інтересів наукові гіпотези та теорії, можуть маніпулювати громадською думкою, схиляючи його до потреби. Тут суспільне невігластво виступає як загальна передумова для такого маніпулювання, оскільки за таких умов наукове знання монополює собі елітами. Пересічні громадяни виявляються відчужені від нього і не можуть їм оперувати.

1.4. OSINT як один із найважливіших інструментів сучасного журналіста

Оснoву способу професійної діяльності журналіста традиційно становлять технологія, що відображає об'єктивні сторони виробничого процесу, а також норми поведінки, що створюють суб'єктивне уявлення про

професійний обов'язок. Різниця між технологічними правилами і нормами моралі полягає в тому, що технологія – це конкретний інструментарій, алгоритм постановки та вирішення виробничих завдань, а моральні нормативи несуть у собі морально-етичні постулати. Своєрідність професійної діяльності журналіста і полягає у синтезі цих двох складових виробничого процесу[33].

В даний час інсайдерський витік інформації є актуальною проблемою. Для повноцінного захисту інформації недостатньо простого впровадження засобів захисту інформації, оскільки будь-яке налаштування системи не досконале, внаслідок чого в системі з'являється безліч помилкових спрацьовувань, при цьому у величезному кількості подій, породжених цією системою, часом дуже важко виявити справді важлива подія. Крім того, сучасні системи не завжди можуть класифікувати інцидент за ознакою: навмисне/не навмисне [34].

OSINT (Open Source INTelligence) – це набір інструментів комерційної розвідки, що дозволяє шукати, збирати та аналізувати інформацію з відкритих джерел [35].

Аналіз відкритих даних за допомогою набору інструментів комерційної розвідки

OSINT здатний допомогти вирішити ці проблеми, об'єднавши аналіз подій усередині компанії та її інформаційне поле у відкритих джерелах в одне ціле, тим самим покращити безпеку компанії та знайти взаємопов'язані події, які раніше не вдавалося пов'язати.

Вперше технічні прийоми OSINT ((від англ. Open Source Intelligence) розвідка на основі відкритих джерел, суть якої полягає в пошуку, збиранні та аналізі інформації) були використані в час Другої світової війни американською розвідкою, а саме службою моніторингу іноземного радіомовлення (FBMS). Однак сьогодні OSINT застосовують не лише розвідувальні підрозділи держав, а й журналісти, приватні детективи, ІТ-компанії та фінансові корпорації [36].

До переваг OSINT можна віднести доступність джерел інформації, обсяг ресурсів інформації, простоту подальшого використання, а також відсутність витрат на отримання інформації.

Одне з головних завдань російської пропаганди – створювати додаткове протистояння в Україні. Тому низка організацій, таких як Інститут масової інформації (1995), «Internews» (1996), Detector Media (2004), проводять регулярні моніторинги достовірності та дотримання журналістських стандартів, визначають лідерів й аутсайдерів серед онлайн-медіа.

Міжнародна волонтерська розвідувальна спільнота «InformNapalm» (2014) активно займається OSINT-розслідуваннями (англ. Open source intelligence – Розвідка з відкритих джерел), що ґрунтуються на аналізі інформації із загальнодоступних, відкритих джерел, у тому числі соціальних мереж. Потрібно зазначити, що організація має найбільші відкриті бази даних щодо російської військової агресії у світі. Результати досліджень використовуються світовими масмедіа, матеріали презентують на сесіях у ПАРЄ, НАТО й ОБСЄ [37;38].

За останні чотири роки (2018–2021) представники «InformNapalm» значну увагу приділяють ситуації в Україні та її впливу на інформаційну безпеку країн світу[39].

Команда Stop Fake не лише спростовує окремі фейки, а й створює архів пропаганди, аналізує та систематизує цю інформацію, розповідає про проблеми пропаганди на конференціях і семінарах в Україні та за її межами. Сайт Stop Fake працює на 13-ти мовах і розвінчує фейки, поширювані в цих країнах [40].

Загалом реакція України на російську дезінформацію є, здебільшого, децентралізованою і значною мірою здійснюється громадянським суспільством та ЗМІ, тоді як їхні російські опоненти є високоорганізованими та керованими державою інструментами.

Окрім того, варто згадати проекти саступника міністра інформаційної політики Дмитра Золотухіна. Серед них OSINT academ – освітній проект для журналістів, блогерів, громадських активістів, представників прес-служб і всіх, хто створює та поширює контент з важливих для українського суспільства питань, який пояснює методики проведення досліджень та пошуку інформації в відкритих джерелах [41].

Проведене дослідження з заявленої теми дозволяє зробити висновок про те, що глобальний і високотехнологічний світ озброїв сучасну людину технічними можливостями створювати новини та оперативно поширювати їх каналами масової комунікації. Це нова реальність, з одного боку, є благом для розкриття особистісного і творчого потенціалу людини, але, з іншого боку, може обернутися інформаційною загрозою суспільству, оскільки у створенні інформації беруть участь люди, які часом мають спеціальної кваліфікації. У нейтралізацію ризиків перетворення новин на фейки першими вступили журналісти, серед яких і з'явилися фактчекери. Вони створили організації, об'єднавши свої зусилля щодо боротьби з дезінформацією з блогерами, медіаактивістами, медіапедагогами та ін.

РОЗДІЛ 2. СУПРОВІДНА ЗАПИСКА ДО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

2.1. Опис і обґрунтування творчого проєкту

Сюжет про запорізьких волонтерів, які допомагають внутрішньо переміщеним особам (ВПО)

З 2014-го року після початку збройного конфлікту на Донбасі ВПО стали великою соціальною проблемою в Україні. Багато людей були змушені залишити свої домівки на окупованих територіях та переселитися в інші регіони України, що призвело до великих людських та соціальних проблем. Це привернуло увагу громадськості та волонтерів, які почали допомагати ВПО: отримувати необхідні ресурси для життя, такі як житло, їжа, медична допомога та інші необхідності.

На сьогоднішній день волонтерський рух є дуже активним і значним. Багато людей добровільно долучаються до різних проєктів. Волонтерська діяльність є важливою складовою громадської активності. Волонтери демонструють свою готовність допомагати іншим людям, що є дуже важливим для формування культури взаємодії та підтримки українського народу в цілому.

Сюжет про мітинги європейців, аби підтримати Україну та Азовсталь

Початок повномасштабної війни в Україні спричинив значний рух суспільної думки в Європі. Багато європейців виявили співчуття та підтримку Україні, її суверенітету та територіальній цілісності.

На початку конфлікту між Україною та Росією було багато дезінформації та пропаганди, яка призводила до того, що багато європейців не розуміли справжньої ситуації в Україні. Мітинги та акції підтримки України в Європі були спрямовані на привернення уваги до ситуації в Україні та висвітлення правдивої інформації про конфлікт.

Новини про мітинги в Європі були та є актуальними та цікавими новинами для багатьох людей, особливо в умовах зростаючої геополітичної напруги та конфліктів.

Сюжет про запорізького військового, який загинув на фронті

Ми повинні інформувати громадськість про те, що відбувається в країні та світі, включаючи інформацію про військових, які загинули на фронті. Це важливо, оскільки ця інформація може вплинути на настрій та ставлення громадськості до війни та воїнів.

Такі новини можуть відіграти важливу роль у вшануванні пам'яті загиблих військових, повідомляючи про їхнє життя та досягнення, а також про те, як вони віддали своє життя на захист країни.

Крім того вони нагадують громадськості про те, що війна триває, і про важливість підтримки військових, які воюють на фронті. Це може надихнути громадськість на активнішу участь у підтримці військових та на підтримку мирного врегулювання конфлікту.

Сюжет про запоріжців, яким вдалося повернутися з російського полону

Новини про військовополонених ці є доказом мужності, витривалості та героїзму українських військових, які зазнали важких випробувань, але зуміли повернутися до рідних. Ці історії надають надії та підтримки для тих, хто залишається в полоні чи під загрозою потрапити туди.

Сюжет про те, як росіяни "відсвяткували день росії" на тимчасово окупованих територіях України

Інформування громадськості та міжнародної спільноти про ситуацію на тимчасово окупованих територіях України. Показуючи, ситуацію на окупованих територіях України, можна наголосити на тому, що ці дії є незаконними та порушують територіальну цілісність та суверенітет України. Це може допомогти залучити увагу до проблеми тимчасово окупованих територій та надати підтримку українському народу у його боротьбі за повне відновлення територіальної цілісності країни.

2.2. Цільова аудиторія й особливості просування продукту

Новини про волонтерів, які допомагають ВПО розраховані на широку цільову аудиторію:

1. Люди, які хочуть бути в курсі соціальних проблем та показати свою громадянську позицію. Новини про волонтерів можуть стати стимулом для того, щоб долучитися до благодійних акцій та допомогти ВПО.

2. Тих, хто працює в галузі благодійності та соціальної допомоги, а також державних органів та міжнародних організацій, які займаються питаннями людей, що постраждали внаслідок війни.

3. Для тих, хто мешкає в регіонах, де є ВПО, тому що це може стосуватися безпосередньо їхнього оточення та життя. Такі новини можуть також забезпечувати інформацію та поради про те, як допомогти ВПО та переселенцям у своєму регіоні.

Такі новини адресовані різним віковим категоріям, але зазвичай ці новини привертають більше уваги серед дорослої аудиторії.

Дорослі зазвичай мають більше інтересу до подій, що відбуваються в світі, порівняно з підлітками або молодшими дітьми. Вони мають більше досвіду життя, більше знань та інформації про політику, міжнародні відносини тощо, що дозволяє їм краще розуміти та аналізувати новини.

Загалом, такі новини розраховані на свідомих людей, які мають розуміти, що Європа не мовчить, а також підтримує Україну.

Новини про загиблих воїнів під час пономасштабної війни в Україні розраховані на широку аудиторію, включаючи українську та світову громадськість, медійних фахівців, політиків, дипломатів, а також родичів і друзів загиблих воїнів.

Українська аудиторія зокрема є найбільш зацікавленою у повідомленнях про втрати на фронті, оскільки конфлікт торкається безпосередньо їхнього життя та безпеки. Для світової громадськості новини

про загиблих воїнів в Україні можуть бути важливим елементом розуміння конфлікту та його наслідків.

У цілому, новини про полонених можуть бути спрямовані на різні цільові аудиторії, але вони мають загальну мету – надати інформацію про ситуацію на сході України та показати важливість подальшої боротьби за мир та свободу.

Однією з категорій є самі військові або їхні родичі та близькі. Для цієї аудиторії новини про звільнення полонених можуть мати велику важливість, оскільки це дає надію на можливість повернення військових, які залишилися в полоні. Такі новини можуть також надихати та стимулювати військових до подальшого ведення боротьби проти противника.

Ще одна з категорій це громадськість та міжнародна спільнота, які цікавляться ситуацією в Україні. Для цієї аудиторії новини про звільнення полонених можуть бути важливим інформаційним матеріалом, який допомагає розуміти складність та небезпеку конфлікту, а також порушення прав людини.

Українське населення. Для українців такі матеріали можуть мати важливе інформаційне значення, оскільки вони надають інформацію про те, що відбувається на тимчасово окупованих територіях, яку важко отримати внаслідок обмежень на свободу медіа на цих територіях. Також це може підсилити патріотичний настрій в українському суспільстві та мобілізувати громадян на підтримку військових операцій проти окупантів.

Міжнародна спільнота. Для міжнародної спільноти такі матеріали можуть стати джерелом інформації про те, як Росія порушує міжнародне право, вторгається на територію іншої країни та щодо порушення прав людини на окупованих територіях. Це може сприяти залученню міжнародного тиску на Росію та підтримці України в її боротьбі проти окупантів.

2.3. Формально-змістові характеристики проєкту

Новини про волонтерів – це один з методів залучити увагу інших до соціальної проблеми та показати важливість громадської допомоги тим, хто знаходиться у складних життєвих обставинах.

Такі новини можуть допомогти залучити увагу до ситуації в Україні та привернути увагу до потреб переселенців та внутрішньо переміщених осіб, які потребують допомоги.

Окрім важливості для інформування громадськості, вшанування загиблих та підтримки родин, повідомлення про військових, які загинули на фронті, також має важливість для військових самотійно. Вони віддають своє життя на захист своєї країни та наших свобод, і їх жертва заслуговує нашої поваги та визнання. Новини про їхні втрати може також надихнути інших військових на подібні вчинки та виявлення героїзму та відваги в умовах війни.

Такі історії є важливою частиною інформаційної війни, що ведеться в рамках конфлікту на сході України. Вони демонструють, жорстокість та не людське ставлення ворога до українського народу.

Новини допомагають привернути увагу громадськості та міжнародної спільноти до проблеми полонених та порушень прав людини в зоні конфлікту на сході України.

У цілому, історії про українців, яким вдалося повернутися з російського полону, важливі для того, щоб показати витримку, силу та невпинну боротьбу української армії та народу в умовах воєнного конфлікту.

Показати громадськості, як Росія підтримує та відзначає свою агресивну політику на окупованих територіях. Це може стати інформаційною зброєю проти Росії, оскільки такі новини можуть збільшити міжнародний тиск на Росію та негативно вплинути на її імідж.

Джерела інформації для матеріалу:

- волонтери, ВПО. При зустрічі, вони розповіли необхідне для написання сюжету.
- Українці, які були на мітингах. Вони надали мені фото/відео матеріали та розповіли про те, що відбувалося на мітингах.
- Фото/відео та інша інформація зі сторінок соцмереж загиблого воїна.
- запоріжці, яким вдалося повернутися з російського полону
- соцмережі, люди які лишилися на тимчасово окупованих територія та підтримують Україну. Вони розповіли, що насправді відбувалося в той день.

2.4 Особливості оформлення проєкту

Усі матеріали оформлені за телевізійними стандартами новинного сюжету. Вони мають закадровий текст, візуалізацію (відео, яке супроводжується закадровим текстом). Синхрони (репліки/думки героїв матеріалу). Логотип телеканалу, на якому опублікований матеріал, верхній та нижній титр (так звані міні заголовки до сюжету. Це для того, аби привернути увагу глядача та зацікавити його влучними словами. Також це міні опис самого матеріалу).

2.5. Технічні і програмні засоби

1. Камера Canon + штатив – для зйомки відеоматеріалу
2. Мікрофон – для запису звука
3. Комп'ютер – для завантаження зібраного матеріалу
4. Microsoft Word – для написання сюжету
5. Audacity – для запису та редагування закадрового тексту
6. Adobe Premiere Pro —для монтажу відео

2.6 . Зв'язок із творчим доробком (портфоліо)

Журналістика у військовий час є дуже важливою, оскільки вона може вплинути на сприйняття війни та змінити погляди громадян щодо неї. Журналістика може надавати необхідну інформацію про ситуацію на фронті та в громадськості, а також відображати жертви війни та їхні витівки, що може допомогти в усвідомленні масштабів конфлікту та відваги людей, які беруть в ньому участь.

У військовий час журналістика може бути важливим інструментом для забезпечення прозорості та відкритості в діях уряду та військових. Це допомагає зберегти довіру до влади та інформувати населення про реальність ситуації на фронті та в околицях.

Журналістика також може відігравати важливу роль у підтримці військової моралі. Історії про відважних та героїчних вояків можуть підвищувати мотивацію бійців та розповідати про їхні досягнення.

ВИСНОВКИ

Ключовою особливістю сучасних міжнародних конфліктів є їх обов'язковий інформаційний супровід, відображення зіткнень ворогуючих сторін у засобах масової інформації.

Виходячи з мети та завдань нашого дослідження, було зроблено наступні висновки:

1. Воєнна журналістика сьогодні цілком логічно сприймається як сегмент української журналістики, котрий має визначену специфіку, відповідно, медіапсихологія в сучасний період має бути усвідомлена як пріоритетна наукова галузь, призвана на доказовому рівні давати відповіді на нагальні практичні запити щодо комунікації в медіапросторі. Професіоналізм та етика нероздільні у контексті такої діяльності, тому успішність телевізійних каналів закладається соціальною відповідальністю редакційної політики, яка є основоположною в їхній діяльності.

2. Етичні вимоги, принципи та обмеження при висвітленні журналістом воєнної тематики сьогодні досить чітко реламентовано. Зокрема, Декларація про засоби масової інформації та права людини, прийнята Радою Європи у 1970 році, визначає заходи щодо забезпечення відповідальності друку та інших засобів масової інформації. Декларація принципів поведінки журналіста Міжнародної Федерації Журналістів регулює стандарт професійної поведінки журналістів у галузі придбання, передачі, розповсюдження та коментування інформації та опису подій. Тим часом, Інститут масової інформації (ІМІ) називає 6 стандартів, яких повинен дотримуватися український журналіст згідно з Етичним кодексом:

1. баланс думок і точок зору,
2. оперативність,
3. достовірність,
4. відокремлення фактів від коментарів,

5. точність подачі інформації,

6. повнота представлення фактів та інформації з проблеми.

3. Створено ряд журналістських сюжетів з врахуванням проблематики роботи, зокрема:

- сюжет про запорізьких волонтерів, які допомагають внутрішньо переміщеним особам (ВПО)
- сюжет про мітинги європейців, аби підтримати Україну та Азовсталь,
- сюжет про запорізького військового, який загинув на фронті,
- сюжет про запоріжців, яким вдалося повернутися з російського полону,
- сюжет про те, як росіяни "відсвяткували день росії" на тимчасово окупованих територіях України.

Реальність така, що друк, радіо та телебачення є одним із найбільш значущих інститутів духовно-морального виховання, формування необхідних поведінкових установок, високого морального духу та психологічної готовності особистого складу до захисту Вітчизни, без досягнення яких ведення власне бойових дій у багатьох випадках стає безглуздом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Богучарова О.І., Костенко К.О., Лусік Я.В., OSINT як інформаційна технологія дистанційного навчання курсантів ЗВО, ДДУВС, 2020. URL: <http://dspace.lduvs.edu.ua/jspui/handle/123456789/708> (дата звернення 04.03.2023).
2. Вознесенська О. Імплицитна типологія медіатравм в контексті медіаактивності особистості. Медіаторчість в сучасних реаліях: протистояння медіатравми: збірник наукових праць. Кропивницький: Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Імекс-ЛТД, 2020. 210 с.
3. Вознюк Є. Громадські об'єднання на захисті інформаційного простору України. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2021. С. 48-61
4. Горбулін В., Додонов О., Ланде Д. Інформаційні операції та безпека суспільства: загрози, протидія, моделювання: Інтертехнологія, 2009. 164 с.
5. Довженко, М. Маніпуляції року або рік маніпуляцій. Підсумки огляду телетижневиків 2019 року. URL: <https://detector.media/teletizhneviki/article/173617/2019-12-30-manipulyatsii-roku-abo-rik-manipulyatsii-pidsumki-oglyadu-teletizhneviki-2019-roku/>. (дата звернення 04.03.2023).
6. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. Київ: «Компанія ВАІТЕ», 2016. 118 с.
7. Загальна декларація прав людини. Вікіпедія: веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення: 05.03.2023).
8. Зацерківна М. Моделі комунікації лассуела та малецке у формуванні іміджуЗВО. Імідж і репутація: сучасні тенденції і виклики. 2022. С. 20-23

9. Інтернет ресурс «Редакторський портал» Призьба М. П'ять гріхів української журналістики. Чому наші медіа не можуть жити по-новому. URL:
http://redactor.in.ua/ru/practice/7060.P%E2%80%99yat_gr%D1%96h%D1%96v_ukra%D1%97nsko%D1%97_zhurnal%D1%96stiki_Chomu_nash%D1%96_med%D1%96a_ne_mozhut_zhiti_po-novomu (дата звернення 04.03.2023).
10. Кодекс етики українського журналіста (схвалено з'їздом підписантів Етичного кодексу у м. Києві, жовтень 2013 року). (б. р.). Рівненська обласна організація Національна спілка журналістів України. Взято 15 квітня, 2022 року. URL:<http://uju.rv.ua/uk/codex.html>. (дата звернення 01.03.2023).
11. Лефтер С. Тижневики заплуталися в трьох цифрах. URL:
http://osvita.mediasapiens.ua/monitoring/weekly/tizhneviki_zaplutalisya_v_trokh_tsifrakh/ (дата звернення 05.03.2023).
12. Маклюен М. Галактика Гутенберга: становлення людини друкує. Київ: НІКА-Центр, 2004. 432 с.
13. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 16 грудня 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text (дата звернення 04.03.2023).
14. Назарчук А. Діяльність Bellingcat у ході російсько-української інформаційної війни. Актуальні проблеми соціальних комунікацій: збірник матеріалів Восьмої всеукраїнської студентської наукової конференції. Київ. 2022. С. 90-92.
15. Незалежна медіа-профспілка створила банк захисної амуніції для журналістів на війні. URL: <http://www.unn.com.ua/uk/news/1421207-nezalezhna-media-profspilka-stvorila-bankzakhisnoyi-amunitsiyi-dlya-zhurnalistiv-na-viyni> (дата звернення 01.03.2023).

- 16.Олашин М. Нормативно-правові засади міжнародної діяльності журналіста. Міжнародне право. URL: [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-5\(11\)-160-168](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-5(11)-160-168). (дата звернення 01.03.2023).
- 17.Ориник С., Ящук В. Методологія та інструментарій osint, як форми кібернетичної розвідки. Інформаційна безпека та Інформаційні технології: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених, студентів і курсантів. 2020. С. 16-18.
- 18.Офіційний сайт «Укрінформ» «Нові виклики, з якими ми не стикались». URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3448095-novi-vikliki-z-akimi-mi-nestikalis-doslidzenna-komitetu-z-zurnalistskoi-etiki.html> (дата звернення 03.03.2023).
- 19.Офіційний сайт Харківська обласна організація Національної спілки журналістів України. Декларація принципів поведінки. (б. р.). URL: <https://nsju.org.ua/povedinka> (дата звернення 04.03.2023).
- 20.Петрик В. Сутність і особливості проведення спеціальних інформаційних операцій та акцій інформаційного впливу. Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. 2009. С. 71–75.
- 21.Резолюція 428 Парламентської Асамблеї Ради Європи щодо Декларації про ЗМІ та права людини від 23 січня 1970 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU70024> (дата звернення 04.03.2023).
- 22.Рекомендації Комісії з журналістської етики щодо інформації, яку не можна розголошувати в медіа під час воєнного стану. URL: <https://cje.org.ua/statements/rekomendatsii-komisii-z-zhurnalistiskoi-etykushchodo-informatsiiaaku-ne-mozhna-rozgholoshuvaty-v-media-pid-chas-voiennoho-stanu/> (дата звернення 03.03.2023).
- 23.Сайт Міжнародної федерації журналістів. Декларація засад поведінки журналіста Міжнародної Федерації Журналістів. URL: <http://ifj.org>. (дата звернення 01.03.2023).

- 24.Співак К. Інформаційна політика протидії російської пропаганди. *Вісник Львівського університету. Серія Журналістика*. 2019. № 46. С. 189-198
- 25.Стадник А. Масова свідомість як об'єкт інформаційної війни. *Вісник Львівського університету. Серія Соціологія*. 2016. Вип. 10. С. 219–231.
- 26.Чабаненко М. Підготовка інтернет-новин: структурування інформації, передача смислів. Крос-медіа: контент технології, перспективи: колективна монографія / за ред. В. Шевченко. Київ, 2017. 234 с.
- 27.Чернявська Ю. Журналісти на війні: проблеми та виклики медійного суспільства. *Журналістика майбутнього: виклики, тенденції, перспективи розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*. Львів : Простір-М, 2022. С. 86
- 28.Чулівська І. Межа між свободою слова та захистом інформації на війні. Інститут Масової Інформації: веб-сайт. URL: <http://imi.org.ua/analytics/47754-meja-mij-svobodoyu-slova-ta-zahistom-informatsijina-viyni.html>. (дата звернення 04.03.2023).
- 29.Як забруднити інформаційний простір і мізки друзів в соцмережах: посібник. URL: <https://maidan.org.ua/2019/09/yak-zabrudnyty-informat-siynu-u-prostir-i-mizky-druziv-v-sotsmerezkhakh-posibnyk/>. (дата звернення 04.03.2023).
- 30.Gerbner G., Gross L., Morgan M., Signorielli N. Living With Television: The Dynamics of the Cultivation Process. 1986. URL: http://commres.net/wiki/_media/livingwithtelevision_thedynamicsofthecultivationprocess.pdf (дата звернення 04.03.2023).
- 31.Portillo, I.; Nykiel, W. From Zero to OSINT Hero. Universidad de Alcalá de Henares. 2019. URL: <https://es.slideshare.net/WiktorNykielLION/from-zero-to-osint-hero-universidad-de-alcal-de-henares-i-van-portillo-morales-y-wiktor-nykiel>. (дата звернення 04.03.2023).

ДОДАТОК А

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

1. Сюжет. Запорізькі волонтери допомагають вимушеним переселенцям. Телеканал «МТМ». 05.10.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=7ekFiR3OHwI>
2. Сюжет. Європейці вийшли на мітинги, щоб підтримати захисників Азовсталі. Телеканал «МТМ». 27.06.2022
https://www.youtube.com/watch?v=FcX3Z0k22_0
3. Сюжет. В боях за Сєвєродонецьк загинув Олексій Чубашев. Шлях Героя. Телеканал «МТМ». 18.06.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=V17d59dGb4Q>
4. Сюжет. Вижили після російського полону. Історії двох запоріжців. Телеканал «МТМ». 15.06.2022
5. Сюжет. На Запоріжжі на окупованих територіях святкували день росії. Телеканал «МТМ». 13.06.2022

ДОДАТОК Б

СПИСОК МАТЕРІАЛІВ ПОРТФОЛІО

Телематеріали

6. Програма. Перша робота, у рамках практики, студентів 1 курсу факультету журналістики "Пандемія-2020". Юніверс ТВ. 06.07.2020

https://www.youtube.com/watch?v=L0gfKICWJrg&t=4s&ab_channel=UniverseTv

7. Сюжет. На часі. У Запоріжжі стартував «Еко Форум — 2020». Телеканал «МТМ». 15.10.2020

https://www.youtube.com/watch?v=nv2BKQs5pSg&ab_channel=%D0%A2%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BBZ

8. Сюжет. Форум лідерів думок . На часі. Підсумки. Телеканал «МТМ». 19.10.2020.

https://www.youtube.com/watch?v=PcTz0egRlok&ab_channel=%D0%A2%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BBZ

9. Сюжет. Пікнік ідей. На часі. Підсумки. Телеканал «МТМ». 30.10.2020

https://www.youtube.com/watch?v=dpBBC6TkJQk&ab_channel=%D0%A2%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BBZ

10. Програма. НАЗНИМАЛИ. Юніверс ТВ. 21.12.2020.

https://www.youtube.com/watch?v=W2Xfj4TupME&t=967s&ab_channel=UniverseTv

11. Сюжет. ДЕНЬ. ТЕМА. Чистота мови. ГІСТЬ у студії А. Боева. Телеканал «TV5». 11.03.21

https://www.youtube.com/watch?v=pHh1zRRS4Y0&ab_channel=%D0%A2%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BBTV5

12. Сюжет. Як і на що розподілили гроші з бюджету Запорізької області. День Новини. Телеканал «TV5». 25.03.2021

https://www.youtube.com/watch?v=fefpPsmBB1I&ab_channel=%D0%A2%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BBTV5

13. Сюжет. Як в Запоріжжі будуть реалізовувати освітню реформу: нові зміни. День Новини. Телеканал «TV5». 25.03.2021

https://www.youtube.com/watch?v=Cu_a_l7jFo&ab_channel=%D0%A2%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B5

14. Сюжет. Молодіжна футбольна ліга. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 29.03.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/13999-sportitogi-236.html>
15. Сюжет. Першочерговий та довгоочікуваний турнір з бразильської джиу-джитсу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 29.03.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/13999-sportitogi-236.html>
16. Сюжет. Чемпіонат області з вільної боротьби. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 05.04.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/14182-sportitogi-237.html>
17. Сюжет. Чемпіонат України з футболу серед аматорських команд 9 туру. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 12.04.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/14359-sportitogi-238.html>
18. Сюжет. Кубок України. 1\4 фінал з ганболу . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 12.04.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/14359-sportitogi-238.html>
19. Сюжет. 5 Всеукраїнський турнір з художньої гімнастики «Miss Grace». «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 12.04.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/14359-sportitogi-238.html>
20. Сюжет. Відбірковий чемпіонат України з кіокушин карате. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 19.04.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/14541-sportitogi-239.html>
21. Сюжет. Перший Всеукраїнський турнір з греко-римської боротьби пам'яті Ю. О. Дороганя . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 19.04.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/14541-sportitogi-239.html>
22. Сюжет. Дмитро Вороновський – бронзова перемога . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 26.04.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/14712-sportitogi-240.html>
23. Сюжет. Флорбольний клуб «Скала» виборює місце в ПЛЕЙ-ОФФ. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 26.04.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/14712-sportitogi-240.html>
24. Сюжет. Масштабний чемпіонат зі стрибків у воду серед молоді. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 03.05.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/14868-sportitogi-241.html>
25. Сюжет. Онлайн спорт знецінив можливості майбутніх чемпіонів . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 03.05.2021

- <https://alexua.tv/sport-itogi/14868-sportitogi-241.html>
26. Сюжет. Дитяча запорізька гандбольна Ліга. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 17.05.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15154-sportitogi-242.html>
27. Сюжет. Богатирські змагання. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 24.05.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15317-sportitogi-243.html>
28. Сюжет. Створення дитячого футбольного центру. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 24.05.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15317-sportitogi-243.html>
29. 31. Сюжет. «Мотор» - «Черешня». «АЛЕКС. СПОРТ.». Телеканал «ALEX.UA». 28.05.2021
- <https://alexua.tv/aleks-sport/15450-aleks-sport-28-05-21.html>
30. Сюжет. Чемпіонат України з настільного тенісу. «АЛЕКС. СПОРТ.» Телеканал «ALEX.UA». 27.05.2021
- <https://alexua.tv/aleks-sport/15420-aleks-sport-27-05-21.html>
31. Сюжет. ФК «Мотор» та новачки команди. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 31.05.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15497-sportitogi-244.html>
32. Сюжет. День народження ШВСМ. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 31.05.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15497-sportitogi-244.html>
33. Сюжет. Масштабний турнір з боксу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 07.06.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15686-sportitogi-245.html>
34. Сюжет. Всеукраїнський турнір з кіокушин карате . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 07.06.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15686-sportitogi-245.html>
35. Сюжет. Літня універсіада з гандболу . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 14.06.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15838-sportitogi-246.html>
36. Сюжет. Діти у рингу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 14.06.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15838-sportitogi-246.html>
37. Сюжет. Командний чемпіонат Європи з богатирського багатоборства. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 14.06.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15838-sportitogi-246.html>
38. Сюжет. Перша ліга з футзалу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 21.06.2021

- <https://alexua.tv/sport-itogi/15996-sportitogi-247.html>
39. Сюжет. Обласна першість з тайського боксу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 21.06.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15996-sportitogi-247.html>
40. Сюжет. Чемпіонат міста та області з ушу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 21.06.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15996-sportitogi-247.html>
41. Сюжет. Відкрита першість зі спортивної гімнастики «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 21.06.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15996-sportitogi-247.html>
42. Сюжет. Байдаралі. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 21.06.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/15996-sportitogi-247.html>
43. Сюжет. Пляжний волейбол. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 28.06.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/16160-sportitogi-248.html>
44. Сюжет. Турнір категорії майстер з великого тенісу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 28.06.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/16160-sportitogi-248.html>
45. Сюжет. Міжнародний олімпійський день. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 28.06.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/16160-sportitogi-248.html>
46. Сюжет. Кубок Дружби. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 28.06.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/16160-sportitogi-248.html>
47. Сюжет. Змагання з акробатичного рок-н-ролу та бугівігу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 05.07.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/16299-sportitogi-249.html>
48. Сюжет. Першість України з веслувального спорту. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 05.07.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/16299-sportitogi-249.html>
49. Сюжет. Незвичайний спорт: змагання між пожежниками. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 05.07.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/16299-sportitogi-249.html>
50. Сюжет. Про успіхи запорізької боксери. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 12.07.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/16416-sportitogi-250.html>
51. Сюжет. Всеукраїнський турнір з кросфіта. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 12.07.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/16416-sportitogi-250.html>

52. Сюжет. Проєкт про спорт. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 19.07.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/16554-sportitogi-251.html>
53. Сюжет. Змагання на воді. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 19.07.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/16554-sportitogi-251.html>
54. Сюжет. Рейтинговий турнір з великого тенісу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 19.07.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/16554-sportitogi-251.html>
55. Сюжет. Відкриття Олімпійських ігор. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 26.07.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/16670-sportitogi-252.html>
56. Сюжет. Пляжний футбол. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 26.07.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/16670-sportitogi-252.html>
57. Сюжет. Матчева зустріч боксерів області та України. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 26.07.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/16670-sportitogi-252.html>
58. Сюжет. Про успіхи запорізьких важкоатлетів. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 26.07.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/16670-sportitogi-252.html>
59. Сюжет. Масштабні змагання з волейболу пляжного. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 02.08.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/16789-sportitogi-253.html>
60. Сюжет. Вуличний баскетбол. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 02.08.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/16789-sportitogi-253.html>
61. Сюжет. Чемпіонат світу з богатирського багатоборства. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 02.08.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/16789-sportitogi-253.html>
62. Сюжет. Пляжний футбол: 8 тур. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 09.08.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/16902-sportitogi-254.html>
63. Сюжет. Змагання з футболу між запорізькими командами. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 09.08.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/16902-sportitogi-254.html>
64. Сюжет. Турнір з більярду. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 09.08.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/16902-sportitogi-254.html>
65. Сюжет. Зустріч олімпійського віце-чемпіона Парвіза Насібова. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 09.08.2021

- <https://alexua.tv/sport-itogi/16902-sportitogi-254.html>
66. Сюжет. Аматорський чемпіонат України з футболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 16.08.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/17019-sportitogi-255.html>
67. Сюжет. Першість з боксу у Бердянську. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 16.08.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/17019-sportitogi-255.html>
68. Сюжет. У Запоріжжі відкрили музей спорту. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 16.08.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/17019-sportitogi-255.html>
69. Сюжет. Бокс на районі. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 23.08.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/17118-sportitogi-256.html>
70. Сюжет. Чемпіонат міста з пляжного футболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 23.08.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/17118-sportitogi-256.html>
71. Сюжет. Чемпіонат України з пляжного волейболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 23.08.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/17118-sportitogi-256.html>
72. Сюжет. Аматорський чемпіонат України з футболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 30.08.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/17234-sportitogi-257.html>
73. Сюжет. Гандбольний фестиваль. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 30.08.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/17234-sportitogi-257.html>
74. Сюжет. Змагання з підтягування. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 30.08.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/17234-sportitogi-257.html>
75. Сюжет. Аматорський чемпіонат України з футболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 06.09.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/17427-sportitogi-258.html>
76. Сюжет. Трьохденний баскетбольний турнір серед дівчат. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 06.09.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/17427-sportitogi-258.html>
77. Сюжет. Змагання з спасу на острові Хортиця. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 06.09.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/17427-sportitogi-258.html>
78. Сюжет. У Запоріжжі зустріли медалістів параолімпійського спорту. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 13.09.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/17564-sportitogi-259.html>

79. Сюжет. У Запоріжжі відзначили олімпійців та пара олімпійців за високі досягнення. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 13.09.2021

<https://alexua.tv/sport-itogi/17564-sportitogi-259.html>

80. Сюжет. Запорізький спорт, будемо знайомі. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 13.09.2021

<https://alexua.tv/sport-itogi/17564-sportitogi-259.html>

81. Сюжет. Аматорський чемпіонат України з футболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 20.09.2021

<https://alexua.tv/sport-itogi/17729-sportitogi-260.html>

82. Сюжет. Рибалка – не хобі, а спорт. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 20.09.2021

<https://alexua.tv/sport-itogi/17729-sportitogi-260.html>

83. Сюжет. Змагання з футболу серед ветеранів. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 04.10.2021

<https://alexua.tv/sport-itogi/18078-sportitogi-262.html>

84. Сюжет. Відкрита першість з боксу в Енергодарі. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 04.10.2021

<https://alexua.tv/sport-itogi/18078-sportitogi-262.html>

85. Сюжет. Змагання з тайського боксу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 04.10.2021

<https://alexua.tv/sport-itogi/18078-sportitogi-262.html>

86. Сюжет. Змагання зі стрільби. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 04.10.2021

<https://alexua.tv/sport-itogi/18078-sportitogi-262.html>

87. Сюжет. Змагання з футболу серед ветеранів. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 04.10.2021

<https://alexua.tv/sport-itogi/18078-sportitogi-262.html>

88. Сюжет. Аматорський чемпіонат України з футболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 11.10.2021

<https://alexua.tv/sport-itogi/18225-sportitogi-263.html>

89. Сюжет. Запеклі змагання між легкоатлетами. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 11.10.2021

<https://alexua.tv/sport-itogi/18225-sportitogi-263.html>

90. Сюжет. Перемога запоріжанки в учнівських іграх . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 11.10.2021

<https://alexua.tv/sport-itogi/18225-sportitogi-263.html>

91. Сюжет. Спортивні танці у Запльріжжі . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 11.10.2021

<https://alexua.tv/sport-itogi/18225-sportitogi-263.html>

92. Сюжет. Кубок мера: змагання з футболу . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 18.10.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/18374-sportitogi-264.html>
93. Сюжет. Обласна першість зі спортивної гімнастики. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 18.10.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/18374-sportitogi-264.html>
94. Сюжет. Найбільші змагання з гірського та спортивного туризму . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 18.10.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/18374-sportitogi-264.html>
95. Сюжет. Змагання з гандболу у Запоріжжі . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 25.10.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/18584-sportitogi-265.html>
96. Сюжет. Масштабні баталії з настільного тенісу . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 25.10.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/18584-sportitogi-265.html>
97. Сюжет. Чемпіонат України з дзюдо серед дорослих . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 25.10.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/18584-sportitogi-265.html>
98. Програма. Франція ч.1. «Саквояж історій.». Телеканал «ALEX.UA». 25.10.2021
<https://alexua.tv/sakvoyazh/18561-sakvoyazh-istoriy-118-franciya-ch1.html>
99. Програма. Франція ч.2. «Саквояж історій.». Телеканал «ALEX.UA». 01.11.2021
<https://alexua.tv/sakvoyazh/18753-sakvoyazh-istoriy-119-franciya-ch2.html>
100. Сюжет. Всеукраїнський турнір з фехтування . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 01.11.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/18771-sportitogi-266.html>
101. Сюжет. Національна першість з настільного тенісу . «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 01.11.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/18771-sportitogi-266.html>
102. Програма. Франція ч.3. «Саквояж історій.». Телеканал «ALEX.UA». 08.11.2021
<https://alexua.tv/sakvoyazh/18954-sakvoyazh-istoriy-120-franciya-ch3.html>
103. Сюжет. Аматорський чемпіонат України з футболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 08.11.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/18906-sportitogi-267.html>
104. Сюжет. Чемпіонат області з футболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 08.11.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/18906-sportitogi-267.html>
105. Програма. Франція ч.4. «Саквояж історій.». Телеканал «ALEX.UA». 15.11.2021

- <https://alexua.tv/sakvoyazh/19127-cakvoyazh-istoriy-121-franciya-ch4.html>
106. Сюжет. Чемпіонат України з гандболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 15.11.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/19113-sportitogi-268.html>
107. Сюжет. Національна першість з гандболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 15.11.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/19113-sportitogi-268.html>
108. Сюжет. Фестиваль танців. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 15.11.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/19113-sportitogi-268.html>
109. Програма. Індія. ч.1. «Саквояж історій.». Телеканал «ALEX.UA». 22.11.2021
- <https://alexua.tv/sakvoyazh/19256-cakvoyazh-istoriy-122-indiya-ch1.html>
110. Сюжет. Національна першість з гандболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 22.11.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/19294-sportitogi-269.html>
111. Сюжет. Змагання з настільного тенісу серед чоловіків. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 22.11.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/19294-sportitogi-269.html>
112. Програма. Індія. ч.2. «Саквояж історій.». Телеканал «ALEX.UA». 29.11.2021
- <https://alexua.tv/sakvoyazh/19462-cakvoyazh-istoriy-123-indiya-ch2.html>
113. Сюжет. Відкритий чемпіонат з гандболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 29.11.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/19481-sportitogi-270.html>
114. Сюжет. Перша ліга: змагання з фут залу в Запоріжжі. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 29.11.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/19481-sportitogi-270.html>
115. Програма. Індія. ч.3. «Саквояж історій.». Телеканал «ALEX.UA». 06.12.2021
- <https://alexua.tv/sakvoyazh/19686-cakvoyazh-istoriy-124-indiya-ch3.html>
116. Сюжет. Відкритий чемпіонат з гандболу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 06.12.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/19697-sportitogi-271.html>
117. Сюжет. Тренерський семінар від запорізького баскетболіста. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 06.12.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/19697-sportitogi-271.html>
118. Сюжет. Першість з настільного тенісу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 06.12.2021
- <https://alexua.tv/sport-itogi/19697-sportitogi-271.html>

119. Програма. Лапландія. ч.1. «Саквояж історій». Телеканал «ALEX.UA». 13.12.2021
<https://alexua.tv/sakvoyazh/19834-cakvoyazh-istoriy-125-laplandiya-ch1.html>
120. Сюжет. Всеукраїнський фестиваль боротьби. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 13.12.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/19852-sportitogi-272.html>
121. Сюжет. Кубок України з ММА. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 13.12.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/19852-sportitogi-272.html>
122. Програма. Лапландія. ч.2. «Саквояж історій». Телеканал «ALEX.UA». 20.12.2021
<https://alexua.tv/sakvoyazh/20014-cakvoyazh-istoriy-126-laplandiya-ch2.html>
123. Сюжет. Відкритий чемпіонат Запоріжжя з традиційного козацького спорту. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 20.12.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/20031-sportitogi-273.html>
124. Сюжет. Підсумки року з великого тенісу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 20.12.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/20031-sportitogi-273.html>
125. Програма. Новорічний випуск. «Саквояж історій». Телеканал «ALEX.UA». 27.12.2021
<https://alexua.tv/sakvoyazh/20204-cakvoyazh-istoriy-127-novogodniy-vypusk.html>
126. Сюжет. Змагання зі спортивного орієнтування. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 27.12.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/20179-sportitogi-274.html>
127. Сюжет. У Запоріжжі відкрили музей феноменальної сили. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 27.12.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/20179-sportitogi-274.html>
128. Сюжет. Всеукраїнські змагання з боксу. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 27.12.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/20179-sportitogi-274.html>
129. Сюжет. Новорічний турнір з дзюдо. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 27.12.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/20179-sportitogi-274.html>
130. Сюжет. Всеукраїнські турнір з футболу серед юнаків. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 27.12.2021
<https://alexua.tv/sport-itogi/20179-sportitogi-274.html>

131. Програма. Ісландія ч.1. «Саквояж історій». Телеканал «ALEX.UA». 03.01.2022
<https://alexua.tv/sakvoyazh/20369-sakvoyazh-istoriy-128-islandiya-ch1.html>
132. Програма. Ісландія ч.2. «Саквояж історій». Телеканал «ALEX.UA». 10.01.2022
<https://alexua.tv/sakvoyazh/20466-sakvoyazh-istoriy-129-islandiya-ch2.html>
133. Сюжет. У Запоріжжі відкрили новий зал для дзюдоїстів. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 10.01.2022
<https://alexua.tv/sport-itogi/20488-sportitogi-275.html>
134. Сюжет. Тато футбол. «АЛЕКС. СПОРТ. ПІДСУМКИ». Телеканал «ALEX.UA». 10.01.2022
<https://alexua.tv/sport-itogi/20488-sportitogi-275.html>
135. Програма. Ісландія ч.3. «Саквояж історій». Телеканал «ALEX.UA». 17.01.2022
<https://alexua.tv/sakvoyazh/20677-sakvoyazh-istoriy-130-islandiya-ch3.html>
136. Програма. Ісландія ч.4. «Саквояж історій». Телеканал «ALEX.UA». 24.01.2022
<https://alexua.tv/sakvoyazh/20854-sakvoyazh-istoriy-131-islandiya-ch3.html>
137. Програма. Ісландія ч.5. «Саквояж історій». Телеканал «ALEX.UA». 31.01.2022
<https://alexua.tv/sakvoyazh/21031-sakvoyazh-istoriy-132-islandiya-ch5.html>
138. Програма. Італія ч.1. «Саквояж історій». Телеканал «ALEX.UA». 07.02.2022
<https://alexua.tv/sakvoyazh/21208-sakvoyazh-istoriy-133-italiya-ch1.html>
139. Програма. Італія ч.2. «Саквояж історій». Телеканал «ALEX.UA». 14.02.2022
<https://alexua.tv/sakvoyazh/21402-sakvoyazh-istoriy-134-italiya-ch2.html>
140. Сюжет. У Запоріжжі відкрилась виставка дитячих малюнків «Засніжило» Телеканал «МТМ». 20.01.2022
https://www.youtube.com/watch?v=2BNpPFW_s7A
141. Сюжет. У Запоріжжі постійно псують сміттєві контейнери «Засніжило» Телеканал «МТМ». 20.01.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=GD5ROEsYgb8>
142. Програма. Італія ч.3. «Саквояж історій». Телеканал «ALEX.UA». 21.02.2022
<https://alexua.tv/sakvoyazh/21650-sakvoyazh-istoriy-135-italiya-ch3.html>
143. Сюжет. У районах Запоріжжя комунальники збирають ялинки на переробку. Телеканал «МТМ». 25.01.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=EVTQ0bEuUo>

144. Сюжет. Щодня у Вознесенівському районі ліквідують 5 стихійних звалищ. Телеканал «МТМ». 28.01.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=glLyDDLReEw>
145. Сюжет. У Запоріжжі водії сміттєвозів скаржаться на припарковані біля контейнерів авто. Телеканал «МТМ». 31.01.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=LQr5BWXwEPk>
146. Сюжет. У Хортицькому районі утилізують новорічні ялинки. Телеканал «МТМ». 01.02.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=-4cOoZS0sDA>
147. Сюжет. Третина запорізьких шкіл пішла на дистанційне навчання. Телеканал «МТМ». 02.02.2022
https://www.youtube.com/watch?v=_Xl4fU6sr48
148. Сюжет. Інспектори з паркування перевірили запорізьких водіїв. Телеканал «МТМ». 03.02.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=102TGJAMoYs>
149. Сюжет. Лікарі нагадали про важливість щорічної перевірки стану здоров'я. Телеканал «МТМ». 04.02.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=9psZ-YPCXiQ>
150. Сюжет. 4-річна гімнастка встановила рекорд України. Телеканал «МТМ». 07.02.2022
https://www.youtube.com/watch?v=ZxYCBs_YI9o
151. Сюжет. У Запоріжжі пройшов конкурс краси “Miss Hollywood Zaporozhye-2022”. Телеканал «МТМ». 07.02.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=XUBqjGLaz-0>
152. Сюжет. 7 запорізьких споруд отримали статус пам'яток архітектури. Телеканал «МТМ». 09.02.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=cghvEo0H0Yc>
153. Сюжет. Як запорізькі школярі вчать дистанційно. Телеканал «МТМ». 15.02.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=3RGITcdRR24>
154. Сюжет. У Запоріжжі вшанували пам'ять загиблих під час війни в Афганістані. Телеканал «МТМ». 15.02.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=cqR21wAHD7Q>
155. Сюжет. Військовослужбовцю раненому у зоні ООС зробили унікальну операцію. Телеканал «МТМ». 16.02.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=CFRqGpuJLJ4>
156. Сюжет. Запорізькі школярі продегустували нове шкільне меню. Телеканал «МТМ». 17.02.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=sA-iMSJ6YVE>
157. Сюжет. Бустерною дозою вже вакцинувались 8 тисяч запоріжців. Телеканал «МТМ». 18.02.2022

- https://www.youtube.com/watch?v=aT2_AigTW1k
158. Сюжет. В Запоріжжі відбулася прем'єра вистави "3032" інклюзивного театру. Телеканал «МТМ». 21.02.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=spmVwsBAmkQ>
159. Сюжет. 17-тирічна Дарія Єгорова потребує допомоги. Телеканал «МТМ». 22.02.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=G408Xk5TuxI>
160. Сюжет. У Запорізькій бібліотеці презентували виставку творчих робіт дизайнерів. Телеканал «МТМ». 23.02.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=i-cpFidtXGg>
161. Сюжет. Як запорізька малеча народжується в умовах війни?. Телеканал «МТМ». 03.03.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=VmdSdCJFtdM>
162. Сюжет. Про запорізьку водійку трамваю та волонтерку Таїсу Башкірову. Телеканал «МТМ». 08.03.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=nVREeb9CCEI>
163. Сюжет. Воєнні дні: історія родини Мочалових. Телеканал «МТМ». 08.03.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=VD2PEi3Pwkw>
164. Сюжет. На базі навчальних закладів освітяни волонтерять на благо військових. Телеканал «МТМ». 08.03.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=r4t0ZKL8CUI>
165. Сюжет. Все більше запоріжців долучається до волонтерства. Телеканал «МТМ». 22.03.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=2AIPPOceSYg>
166. Сюжет. Життя людей з інвалідністю під час війни. Телеканал «МТМ». 22.03.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=W10IZbhOeF8>
167. Сюжет. В Запоріжжі вимушені переселенці отримують фінансову допомогу. Телеканал «МТМ». 29.03.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=RABRTs1k-wI>
168. Сюжет. Як навчаються запорізькі школярі під час війни? Телеканал «МТМ». 31.03.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=kcNBmAQ7LF4>
169. Сюжет. Запоріжжя продовжує зустрічати вимушених переселенців з гарячих точок. Телеканал «МТМ». 02.04.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=J9OrcHbsRiU>
170. Сюжет. Запорізькі автомеханіки безоплатно лагодять автівки для ЗСУ. Телеканал «МТМ». 13.04.2022
- https://www.youtube.com/watch?v=gq_RqWF3vgU

171. Сюжет. Дитина і війна: як підтримати та заспокоїти. Телеканал «МТМ». 14.04.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=p2L4pgeVthY>
172. Сюжет. У Запоріжжі набирає голоси петиція в підтримку перемейнування назв вулиць. Телеканал «МТМ». 18.04.2022
https://www.youtube.com/watch?v=0d_rs6cYZZs
173. Сюжет. Запоріжжя зустріло гуманітарний вантаж з Португалії. Телеканал «МТМ». 19.04.2022
https://www.youtube.com/watch?v=ojPP_Kp9xgM
174. Сюжет. Війна очима іноземця: реалії через фото. Телеканал «МТМ». 22.04.2022
https://www.youtube.com/watch?v=smkIOv_zBrw
175. Сюжет. Волонтери розповіли про свою діяльність. Телеканал «МТМ». 22.04.2022
https://www.youtube.com/watch?v=CF6_ukxLQI8
176. Сюжет. Роковини трагедії на ЧАЕС: загроза не минула. Телеканал «МТМ». 26.04.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=4rtgX8iJRDA>
177. Сюжет. Запорізьких ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС відзначили орденами. Телеканал «МТМ». 26.04.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=D8xSMbOpU1s>
178. Сюжет. Хвостатий потерпілий: евакуація чотирилапого. Телеканал «МТМ». 27.04.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=y4jDnVz70Ic>
179. Сюжет. Запорізькі рятувальники провели інтерактивні заходи для дітей-переселенців. Телеканал «МТМ». 29.04.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=PfB3svpV3zw>
180. Сюжет. Запоріжанка готує випічку для захисників. Їй необхідні продукти. Телеканал «МТМ». 02.05.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=D2wz59ATnt8>
181. Сюжет. Черги на запорізьких заправках. Коли буде паливо? Телеканал «МТМ». 03.05.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=qmOxXce0Lbw>
182. Сюжет. Вдома краще. Історія запорізької родини переселенців. Телеканал «МТМ». 04.05.2022
https://www.youtube.com/watch?v=b_mxYODz1eY
183. Сюжет. Запоріжжя отримало гуманітарну допомогу від Магдебурга. Куди її спрямують. Телеканал «МТМ». 05.05.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=v3EJr3amcJU>
184. Сюжет. Евакуйовані з "Азовсталі" розповіли про життя в бункері та "фільтрацію". Телеканал «МТМ». 10.05.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=lqgeElkDD7c>

185. Сюжет. У Запоріжжі до служби стали п'ятеро місцевих "Патронів". Телеканал «МТМ». 11.05.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=8zXeT1smCBE>

186. Сюжет. Як зберегти свою психіку у воєнний час. Телеканал «МТМ». 12.05.2022

https://www.youtube.com/watch?v=sfZY_6n0AhI

187. Сюжет. Запорізький військовий, що захищав о. Зміїний, в полоні. Телеканал «МТМ». 14.05.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=ADbY68ntxjA>

188. Сюжет. Оборона Запоріжжя: хто та як захищає місто. Телеканал «МТМ». 18.05.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=IMcPc7XG7jU>

189. Сюжет. В запорізьких школах навчальний рік закінчиться 3 червня. Телеканал «МТМ». 20.05.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=HoA7-vINMe0>

190. Сюжет. Кредити, депозити, зняття готівки - як працюють банки в період війни. Телеканал «МТМ». 20.05.2022

https://www.youtube.com/watch?v=tWLytsI_uWg

191. Сюжет. В запорізьких школах зараховують дітей в перші класи. Як подати документи. Телеканал «МТМ». 23.05.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=OpgRtpe7q1k>

192. Сюжет. 60 грн за літр бензину. Хто більше? Ситуація з пальним у Запоріжжі. Телеканал «МТМ». 24.05.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=QluXm5IHx00>

193. Сюжет. Окупаційні та сірі зони в Запорізькій області: розповіді місцевих. Телеканал «МТМ». 28.05.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=MnfNp-ZMlsU>

194. Сюжет. В Запоріжжі працює дитячий простір з табором і садочком: як зареєструватися. Телеканал «МТМ». 01.06.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=bMb00Jq7n-U>

195. Сюжет. Запоріжжя зустріло евакуйованих з Оріхова: розповіді людей. Телеканал «МТМ». 01.06.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=hiZTrpzpvusE>

196. Сюжет. В центрі Запоріжжя з'явилась нова патріотична фотозона. Телеканал «МТМ». 02.06.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=JabNsGfV404>

197. Сюжет. Допомога українцям в Європі: з червня змінили правила. Телеканал «МТМ». 07.06.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=6tisDOGCzqY>

198. Сюжет. "Маріупольський щоденник" 9-річного Єгора: як нині живе його сім'я. Телеканал «МТМ». 08.06.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=BeOcs4ZMTnc>
199. Сюжет. Запорізькій лікарні передали "швидку". Її придбали європейські благодійники. Телеканал «МТМ». 10.06.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=bKh1Td39QL0>
200. Сюжет. На Запоріжжі на окупованих територіях святкували день росії. Телеканал «МТМ». 13.06.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=GZp35GKxPPk>
201. Сюжет. Вижили після російського полону. Історії двох запоріжців. Телеканал «МТМ». 15.06.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=PyPYfH9Cpqw>
202. Сюжет. В боях за Сєвєродонецьк загинув Олексій Чубашев. Шлях Героя. Телеканал «МТМ». 18.06.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=V17d59dGb4Q>
203. Сюжет. Запорізькі волонтери допомагають ЗСУ та переселенцям. Як долучитися. Телеканал «МТМ». 20.06.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=9IbO5knpUCs>
204. Сюжет. Запорізькі художниці розписали військові шоломи. Телеканал «МТМ». 21.06.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=42HMsZOdb8A>
205. Сюжет. Особливості курортного сезону на окупованому узбережжі Азовського моря. Телеканал «МТМ». 21.06.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=J38xq6Sn8Mo>
206. Сюжет. З початку року 400 містян поскаржилися на домашнє насильство. Куди звернутися. Телеканал «МТМ». 23.06.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=ygt6gDn96iE>
207. Сюжет. Європейці вийшли на мітинги, щоб підтримати захисників Азовсталі. Телеканал «МТМ». 27.06.2022
https://www.youtube.com/watch?v=FcX3Z0k22_0
208. Сюжет. Виплати переселенцям: чому не приходять кошти та як вирішити проблему. Телеканал «МТМ». 29.06.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=AmNB1cn9aMM>
209. Сюжет. Запоріжанка шиє амуніцію для українських захисників. Телеканал «МТМ». 30.06.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=8wdzUWY3RUQ>
210. Сюжет. Травмування дітей влітку: найчастіші причини та як цьому запобігти. Телеканал «МТМ». 04.07.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=VO8riB8XuWI>
211. Сюжет. З липня борщ – офіційно український і під охороною ЮНЕСКО. Телеканал «МТМ». 05.07.2022

- <https://www.youtube.com/watch?v=9g2AOTCrDnc>
212. Сюжет. Військовий янгол-охоронець. Як запорізький бухгалтер рятує бійців. Телеканал «МТМ». 07.07.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=CBbWEPYsL3M>
213. Сюжет. Запорізькі волонтери створили пральний комплекс для бійців на передовій. Телеканал «МТМ». 11.07.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=hSz2VUIzKk8>
214. Сюжет. 16 постраждалих. Подобиці ракетного удару по Запоріжжю. Телеканал «МТМ». 14.07.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=fuK98FTCI0k>
215. Сюжет. Мистецький фронт. Патріотичні фотозони в Запоріжжі. Перелік. Телеканал «МТМ». 15.07.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=jDbnEePHbCY>
216. Сюжет. В Запоріжжі відбувся благодійний ярмарок для переселенців. Телеканал «МТМ». 18.07.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=FRbnL2Z-Kwk>
217. Сюжет. Україна ратифікувала Стамбульську конвенцію. Що це означатиме. Телеканал «МТМ». 19.07.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=5NjCP9FhQnU>
218. Сюжет. В Запоріжжі відновила роботу майстерня з переробки пластику. Телеканал «МТМ». 26.07.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=E8H4s9cMXqw>
219. Сюжет. Як та ким формувалась Українська державність. Телеканал «МТМ». 28.07.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=SgCSn9rNXtM>
220. Сюжет. Нові подобиці аварії на Космосі: три людини загинуло, ще троє в лікарні. Телеканал «МТМ». 30.07.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=Z6JCFBSrRiQ>
221. Сюжет. Наслідки нічного буревію. Телеканал «МТМ». 02.08.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=u2UeacOGa3M>
222. Сюжет. Як запорізькі аграрії рятують врожай. Телеканал «МТМ». 02.08.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=Wzeoarhv7Mw>
223. Сюжет. Чотирилапі захисники Запоріжжя. Телеканал «МТМ». 04.08.2022
- https://www.youtube.com/watch?v=6J4ev_aeSh4
224. Сюжет. Скільки триватиме спека і як вберегтися від теплового удару. Телеканал «МТМ». 08.08.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=xkN6wYdZSIM>
225. Сюжет. Як запорізька лікарка рятувала людей в окупації. Телеканал «МТМ». 10.08.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=OiIxSbyl31o>

226. Сюжет. Колишня психологиня із Запоріжжя тепер шиє футболки для ЗСУ. Телеканал «МТМ». 10.08.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=awZGfEgYnBo>

227. Сюжет. У Запоріжжі запрацював транзитний хаб "Я — Херсон". Телеканал «МТМ». 15.08.2022

https://www.youtube.com/watch?v=Mv2A1_P34w

228. Сюжет. Український Бамблбі: бердянський коваль представив свою нову роботу. Телеканал «МТМ». 16.08.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=KviKPiKLbjY>

229. Сюжет. Як запорізькі волонтери допомагають дітям переселенців впоратися зі стресом. Телеканал «МТМ». 17.08.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=sRfgb4chBhE>

230. Сюжет. Що по цінах? У скільки стануть запоріжцям сезонні фрукти та ягоди. Телеканал «МТМ». 19.08.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=wFamxV6cGCw>

231. Сюжет. Гуманітарна допомога: ситуація в Запоріжжі. Телеканал «МТМ». 19.08.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=PMEOqZWhPdA>

232. Сюжет. В Запоріжжі з'явився новий патріотичний мурал. Телеканал «МТМ». 07.09.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=dpKnWtVMQmM>

233. Сюжет. Музикант збирає кошти на підтримку ЗСУ на вулицях Запоріжжя. Телеканал «МТМ». 09.09.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=eJyoI7RnM-Y>

234. Сюжет. Актори інклюзивної трупи презентували гостросоціальну благодійну виставу. Телеканал «МТМ». 12.09.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=DOJp0r1mFOc>

235. Сюжет. Запорізькі волонтерки: як жінки у тилу наближають перемогу. Телеканал «МТМ». 16.09.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=07SINWQFzZs>

236. Сюжет. Як вберегтися від сезонних захворювань. Телеканал «МТМ». 20.09.2022

https://www.youtube.com/watch?v=PhlL_1GHu-Y

237. Сюжет. Зростання цін на продукти: до чого варто готуватись? Телеканал «МТМ». 22.09.2022

https://www.youtube.com/watch?v=MoN7D_W4ePo

238. Сюжет. По Запоріжжю запустили 10 ракет. Є влучання в будинки і автостоянку. Телеканал «МТМ». 23.09.2022

<https://www.youtube.com/watch?v=M1m6S4x-yXU>

239. Сюжет. Херсонський волонтер з колонкою збирає гроші на ЗСУ.
Телеканал «МТМ». 29.09.2022
https://www.youtube.com/watch?v=mzZ_xMpst6c
240. Сюжет. Запорізька рятувальниця виборола срібло у чемпіонаті України. Телеканал «МТМ». 30.09.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=jETYnkIT8XA>
241. Сюжет. Запорізькі волонтери допомагають вимушеним переселенцям. Телеканал «МТМ». 05.10.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=7ekFiR3OHwI>
242. Сюжет. “Прокачай українську” - у Запоріжжі діють курси для покращення мови. Телеканал «МТМ». 06.10.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=hmzZOE0rVNM>
243. Сюжет. Ранковий удар по Запоріжжю: загиблих немає. Телеканал «МТМ». 07.10.2022
<https://www.youtube.com/watch?v=h-Yq5yz3GH0>
244. Сюжет. Запорізькі волонтери ремонтують авто для військових. Телеканал «МТМ». 07.10.2022
https://www.youtube.com/watch?v=mbZQ4j_K8kw

Онлайн-публікації:

1. *ЗАМІТКА*. Обережно! В Запоріжжі активізувалися карманники. 15.10.2019
<https://angolenko.com.ua/news/2019/10/15/ostorozhno-v-zaporozhe-aktivizirovalis-karmanniki/>
2. *ЗАМІТКА*. В Запоріжжі відбувся тренінг з гендерно-чутливої журналістики. 09.11.2019
<http://porogy.zp.ua/2019/11/v-zaporizhzhividbuvsya-trening-z-gendernochutlyvoyizhurnalistyky/>
3. *БЛОГ*. Що таке щастя? 04.12.2019
<http://universe.zp.ua/?p=23146>
4. *БЛОГ*. Де можна відпочити влітку в Україні? 02.07.2020
<http://universe.zp.ua/?p=24298>

Радіоматеріали

1. Радіофір. BLA-BLA show. Радіо Юніверс. 06.03.2020.
<https://drive.google.com/file/d/15mHmlBOP2TNaYGIHDBFRTpd4CjSkceE3/view?usp=sharing>
2. Радіофір. BLA-BLA show. Радіо Юніверс. 21.02.2020.
https://drive.google.com/file/d/1FTchfX18kW_kcA0d8FZSCEPiGOjqXF3E/view?usp=sharing
3. Радіофір. BLA-BLA show. Радіо Юніверс. 28.02.2020.

<https://drive.google.com/file/d/1kTqrIvh5RP11E2KBk-eyTPSWyMepXoci/view?usp=sharing>

4. Радіоэфір. BLA-BLA show. Радіо Юніверс. 14.02.2020.

<https://drive.google.com/file/d/1vFLnPIx6vjCA4sSUBjeBeRzI6BnU2qYi/view?usp=sharing>

ДОДАТОК В
НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ, СЕРТИФІКАТИ

Бондар І. Соціальна відповідальність журналістів за умов інформаційної війни. «МОЛОДА НАУКА 2023» / «Філологічні науки», «Іноземна фіологія», «Журналістика». Запоріжжя 2023. <https://sites.znu.edu.ua/stud-sci-soc/582.ukr.html>

Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

Я Бондар Ірина Віталіївна, студентка 4 курсу, форми навчання денної, факультету журналістики, спеціальність журналістика, адреса електронної пошти irabondar1942@gmail.com,

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Дотримання журналістських стандартів у матеріалах воєнної тематики» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згоден/згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата _____ Підпис _____ ПІБ (студент) _____

Дата _____ Підпис _____ ПІБ (науковий керівник) _____

ABSTRACT

In the creative project, the analysis of military-related materials was carried out, the specifics of information presentation were determined in accordance with the current legislation. Focused attention on the structure of the television plot. News are grouped according to their functions, topics and directions. We have identified and described the thematic features of military television news. The means of creating large and large-scale shooting plans, details of destruction, the presence and assignment of outlines and comments are highlighted.

The purpose of the work is to create a series of stories based on theoretical knowledge and practical skills regarding the specifics of covering military topics.

To achieve the goal of the research, we performed the following task:

1) analyze the concepts of "war journalism", "social responsibility of war journalism" and "professional standards of journalism"; 2) highlight and understand the ethical requirements, principles and limitations when covering military topics by a journalist; 3) create journalistic stories taking into account the issues of the work.

The object of the research is television materials and the work of television newsrooms that actively cover military topics.

The subject of research is norms and deviations from standards in the work of journalists.

The creative project is a cycle of informative stories for television news. The cycle of stories consists of 5 materials, which are united by military themes and demonstrate different approaches to presenting information. Various tools and types of installation are explored in such materials. The materials presented in the creative project are interconnected with the journalistic product, which was made during 4 years of study at the Faculty of Journalism of ZNU.

Key-words: television, plot, war, ethics, norms, war journalism, social responsibility, professional standards, information war, modern journalism.